

BOGOLJUB

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE

Izhaja začetkom
vsakega mesca

Izdaja Kat. bukvarna
Tiska Katol. tiskarna

Stane: za celo leto
K 2.—; za Nemčijo
K 2.50; za Ameriko
in vse ostale zunanje
kraje K 3.—

Spisi in dopisi se
pošiljajo uredni-
štvu, naročnina in
darovi pa upravni-
štvu „Bogoljuba“
v Ljubljani

Spisi se morajo po-
slati do 10., dopisi do
15. prejšnjega mesca

Koledar za september.

Namen molitve določen od sv. očeta:

Krščanski zdravniki.

	Dnevi	Godovi	Posebn. nameni molitve so vsi važni dogodki, potrebe in stiske, ki bi se pripetile	Češčenje presv. Rešnj. Telesa	
				ljubl. škof.	lavant. škoj.
1	Sreda	Egidij	Ugodno vreme. Srečen konec vojske	Besnica	Sv. Florijan
2	Četrtek	Stefan kralj	Ogrsko	Sv. Jakob Lj.	Žetale
3	Petek	Tekla	Pobožnost do presv. Srca Jezusovega	Čermošnjice	Sv. Rok v P.
4	Sobota	Rozalija	Domača pobožnost v nižjih krogih	Slavine	Stoprce
5	Nedelja	Lavrencij. J.	Sotrudniki in bralci BogoIjuba	Vreme	Vuzenica
6	Poned.	Hermogen	Begunci	Kranjska gora	Trbonje
7	Torek	Krizin	Skriti odpadniki od sv. vere	Mokronog	Ribnica
8	Sreda	Rojst. B. D. M.	Marijine družbe	Cerknica	Sv. Anton P.
9	Četrtek	Peter Klaver	Zamorci. — Cerkev sv. Jož. v Ljubljani	Homec	Vuhred
10	Petek	Nikolaj Tol.	Naši bogoslovci	Polšnik	
11	Sobota	Hijacint	Domači misijoni	Primskovo	
12	Nedelja	Ime Marijino	Avstrijska cesarska hiša	Lašče	Sv. Primož
13	Poned.	Notburga	Delavci in delavke po tovarnah	Boštanj	Zavrče
14	Torek	Poviš. sv. Kr.	Potrpljenje v križih in težavah	Križevo p. K.	
15	Sreda	Sed. ž. B. D. M.	Bratovščine in cerkve žal. M. božje	Šmarje	Sv. Barbara
16	Četrtek	Ludmila	Domači mir posebno v nižjih krogih	Polhov gradec	Leskovec
17	Petek	Rane sv. Fran.	Redovi sv. Frančiška	St. Lambert	Sv. Trojica
18	Sobota	Tomaž Vil.	Duhovni pastirji	Sv. Planina	Sv. Vid p. P.
19	Nedelja	Januarij	Pravo spoznanje previdnosti božje	Križ p. Tržiču	Škale
20	Poned.	Evstahij	Vsi pogrešani vsled vojske	Svibno	
21	Torek	Matevž	Poklici božji in sodelovanje z mil. bož.	Brunica	Sv. Martin
22	Sreda	Mavricij	Naši vojaki in orožniki in njih vodje	Hrastje	St. Janž
23	Četrtek	Lin	Sv. oče in kat. Cerkev na Laškem	Koprivnik	St. Ilj
24	Petek	B. D. M. r. ujet.	Zaupanje v previd. božjo in pomoč M.	Repnje redov.	Sv. Mihael
25	Sobota	Firmin	Stanovitnost v dobrem	Vinica	
26	Nedelja	Ciprijan	Pohujševalci in pohujšani	Bevke	Gor. Ponikva
27	Poned.	Kozma in D.	Bolniki (ranjenci) in njih zdravniki	Krka	Bele vode
28	Torek	Venceslav	Češko	Zatičina	Sv. Križ
29	Sreda	Mihael	Zmaga sv. Cerkve	Poljane	Zavodnje
30	Četrtek	Hieronim	Društvo sv. Hieron. Vsi v sept. umrli	Trzin	Laško

Odpustki

za mesec september 1915.

2. Četrtek, prvi v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

3. Petek, prvi v mesecu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega in molijo po namenu sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor včeraj.

4. Sobota, prva v mesecu. Sveta Roza Viterbska. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadostne za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo po namenu sv. očeta; b) tretjerednikom.

5. Nedelja, prva v mesecu. Popolni odpustek: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom rožnovenske bratovščine trije: 1. če v bratovski kapeli molijo v namen sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom; c) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega.

8. Sreda. Rojstvo Marije Device. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 2. dan; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; spovednik more namesto obiska v bratovski cerkvi določiti drugo dobro delo; c) udom bratovščine naše ljube Gospe v bratovski cerkvi; d) udom rožnovenske bratovščine v katerikoli cerkvi; e) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; f) onim, ki nosijo beli, ali rjavi, ali črni, ali višnjevi škapulir; udom bratovščine žalostne Matere božje je treba poleg drugega moliti 7 očenašev in 7 češčena-marij za duše v vicah; g) udom Marijine

Klic sv. očeta k miru.

Sv. oče Benedikt XV. je ob obletnici napovedi vojske izdal in vsem vojskujočim se državam razposlal lepo, očetovsko, pristrčno pisano pismo, v katerem roti vladarje in narode, naj že sklenejo mir. Ker tega lepega pisma ni bilo — kolikor nam znano — v slovenskem jeziku nikjer drugod brati, ga podajemo tukaj »Bogoljub«.

Ko smo bili — četudi nevredni — poklicani na apostolski sedež, kot naslednik Pija X., čigar sveto in dobrodelfno življenje je bilo okrajšano od bolečine, ki jo je povzročil bratomorni boj, ki je ravnokar izbruhnil v Evropi, — tedaj smo tudi Mi, ko smo s skrbipolnim ocesom pogledali na s krvjo namočeno bojišče, začutili bolečino očeta, ki vidi svojo hišo razdejano in opustošeno od viharja. Spomnili smo se z neizrekljivo bolečino naših mladih sinov, ki jih je smrt pokosila. Čutili smo v srcu, ki ga je krščanska ljubezen široko odprla, strašne bolečine mater in žena, ki so pred časom postale vdove, in neutolažljivi jok otrok, ki jim je vojska prezgodaj uropala očete.

V Svoji duši, ki je čutila strah in žalost toliko družin, in ki pozna nalogo, katero Nam v teh žalostnih dneh nalaga poklic miru in ljubezni, Smo napravili takoj odločen sklep, da hočemo posvetiti vso Svojo moč temu, da se vojskujoči se narodí med seboj pobotajo. Dali smo to zagotovilo celo božjemu Odrešeniku, ki je za ceno svoje krvi hotel napraviti vse ljudi za brate. Besede miru in ljubezni so bile prve, ki smo jih govorili kot najvišji dušni pastir narodom in njih poglavarjem.

Toda Naše pristrčne prošnje, našega očetovskega in prijateljskega sveta niso hoteli poslušati. To je Našo bolečino še pomnožilo, Našega sklepa pa ne omajalo. Obračali smo se še dalje z zaupanjem do Vsemogočnega, ki ima v roki duše in srca podložnikov kakor kraljev, in prosili smo ga, naj umakne strašno šibo. Naši skromni pa pristrčni molitvi smo hoteli pridružiti vse vernike; in da bila molitev izdatnejša, Smo skrbeli za to, da so jo spremljala dela krščanske pokore.

Danes pa, ob žalostni obletnici izbruha tega strašnega spopada, se izvija iz Našega srca še pristrčnejša želja, da naj bi se vojska že kmalu končala. Svoj glas dvigamo še glasneje, da bi vsi slišali Naš očetovski klic po miru. Naj bi ta klic prevnil strašno rožljanje orožja, prišel do ušes vseh vojskujočih se narodov in njih poglavarjev, ter jih umiril in navdihnil s spravljivimi mislimi. V imenu svetega Boga, v imenu našega Gospoda in Očeta v nebesih, v imenu blažene krvi Jezusove, kupne cene človeštva, rotimo vojskujoče se narode pri previdnosti božji, naj ustavijo strašno prelivanje krvi, ki že celo leto Evropo onečaščuje. Bratska kri je, ki se preliva po suhem in po morju. Najlepše pokrajine Evrope, tega vrta sveta, so posejane z mrličí in razvalinami. Kjer so pred kratkim delale tovarne in se je opravljalo plodono poljsko delo, grmé zdaj strašno kanoni in ne prizanašajo ne vasem ne mestom, marveč razdirajo vse in sejejo povsod pokončanje in smrt.

Vi, ki pred Bogom in svetom nosite strašno odgovornost za vojsko in mir, poslušajte Naše prošnje, poslušajte očetovski glas namestnika večnega in najvišjega Sodnika. Vi, ki boste morali dajati za svoja javna dejanja ravnotako kakor za zasebna odgovor, poslušajte: preobilno bogastvo, ki ga je Stvarnik sveta podelil Vašim deželam, Vam omogočuje, da vojsko lahko nadaljujete. Toda za kako ceno?! — tako vprašujejo tisoči mladih ljudi, ki vsak dan na bojišču umirajo. Za kako ceno?! — vprašujejo razvaline mest in vasi in po-božni spominki vernih prednikov. In bridke solze, prelivane v tihoti domače hiše, ter na stopnjicah oltarjev — ali Vam ne pravijo tudi one, da je cena nadaljnega boja velika, mnogo prevelika?

In ne more se reči, da se strašni prepir ne da poravnati brez orožja. Da bi vendar hoteli odnehati od tega medsebojnega klanja! Pomislite, da narodi ne poginjajo, marveč da če so preveč ponižani in zatirani, naloženi jarem le s srdom prenašajo in se na maščevanje pripravljajo. Rod iz-roča rodu žalostno dedščino sovraštva in maščevalnosti. — Zakaj bi vsaj odslej z mirnim preudarkom ne presojali pravic in pravičnih zahtev narodov? Zakaj bi se dobrohotno direktno ali indirektno med seboj ne pogovorili — s tem namenom, da bi po možnosti tem pravicam in zahtevam ustregli in bi na ta način storili konec temu straš-nemu boju, kakor se je to v enakih slučajih prej godilo?

Blagoslovljen bodi, kdor bo prvi dvignil oljčno vejico ter podal sovražniku ro-

ko in ponudil pametne mirovne pogoje! —

Ravnotežje sveta, napredek, varnost in mir narodov bolj sloné na medsebojni dobrohotnosti in spoštovanju medsebojnih pravic in časti kakor pa na nakopičenem orožju in silnih trdnjavah. — Klic po miru se izvija iz Naše duše v teh žalostnih dneh, in Mi vabimo prijatelje miru, naj Nam podajo roko, da pospešimo konec vojske, ki spreminja že eno leto Evropo v prostrano bojišče.

Naj bi Jezus usmiljeni po posredova-nju svoje Žalostne Matere po tem silnem viharju obliil zemljo z žarno ljubo zarjo miru! Naj bi kmalu zadonela zahvalna him-na Najvišjemu, začetniku vsega dobrega, — ko se države spravijo med seboj! Naj bi se pobrateni narodi povrnili k mirnemu delu znanosti, umetnosti, industrije! Naj bi se potem, ko bo kraljestvo pravice zopet vpostavljeno, rešitev prepиров več ne prepuščala ostrini mečev, ampak razlogom pravičnosti in pristojnosti, ki naj se s potrebnim mirom in preudarkom presodijo! To bo njih najboljša in najčastnejša pridobitev.

V nadi, da bodo glasovi miru kmalu razveselili svet s svojimi tako zaželjenimi sadovi, podelimo Svoj apostolski blagoslov vsem tistim, ki tvorijo mistično čedo, ki je Nam izročena; pa tudi tistim, ki h katoliški Cerkvi že ne pripadajo. Prosimo Boga, naj jih Bog zveže z Nami z vezmi popolne ljubezni do bližnjega.

Dano v Rimu v Vatikanu 28. jul. 1915.

Papež Benedikt XV.

Ženske — na vojsko za vašo čast in poštenje!

(Poslano z Goriškega.)

Drage žene in dekleta! Pozive na vojsko izdajajo drugače vojaške oblasti, danes Vam ga pa prinaša »Bogoljub«. To je storil že večkrat, posebno ko je organiziral molitveno vojsko širom Slovenije. Danes Vam prinaša zopet tak poziv, a poziv, ki velja izključno le Vam. Pozivlje vas na vojsko, ki je posebna, dasi ne nova. — Odkar je izbruhnila pred letom prva krvava vojska in se čete premikajo trumoma

sem in tja, iz kraja v kraj, traja tudi vaš boj. Da, od takrat traja ta boj; po izbruhu in napovedi zadnje vojske se je pa zelo, zelo poostiril in razširil ter zavzema od dne do dne večji obseg.

Ste li že uganile, na katero vojsko vas poziva »Bogoljub«?

Duhovna vojska je to in boj neizprosno za čast in srečo našega ženstva! Na ta boj morate vse brez izjeme in

z vso odločnostjo ter vztrajnostjo! Povestnica, ki bo poročala slavne čine naše hrabre armade, zvestih vaših mož, sinov in bratov, naj poroča tudi o častnih činih in zmagah našega ženstva. Časten glas slovenskih ženâ in slovenskih deklet naj gre širom sveta, da bo spoštljivo govoril o vas prijatelj in sovražnik! Na noge torej, na boj za vašo čast! **V e n e c** Slovenije ne sme oveneti; oveneti ne sme noben c v e t v njem. Ženstvo slovensko, to je tvoja sveta naloga in dolžnost do Boga in do domovine; to je tvoja dolžnost do vseh sinov naše ljubljene Slovenije, do naših mož in očetov, ki prelivajo svojo kri na vseh avstrijskih bojiščih. Da, zdi se nam, da gorka kri, ki jo prelivajo zvesti vojaki »za vero, dom, cesarja«, glasno kliče: »Ženstvo slovensko, ki varuješ dom in deco, ostani pošteno, ne omadeževano!«

In ko napoči toliko zaželjeni dan končne zmage, ko napoči dan miru, ko vtihne bojni grom in se poleže vihar ter se neha strašna morija, ko pojde širom naše domovine veseli glas: »zmagali smo« — ko se bodo naši možje in fantje vračali zmagoslavno domov, tedaj jim boste mogle tudi vé iti z veseljem nasproti in s pozdravom: »Pridite zmagalci — tudi me smo zmagale!« Dan svidenja mora biti dan skupnega zmagoslavja. Našli bodo mnogi doma huda razdejanja in pogorišča; — krščansko ženstvo, tvoja sveta in vestna dolžnost je, varovati naše domove dušnih pogorišč poštenja, pogorišč ženske časti!

I.

Ko prinašamo ta poziv, bi radi pomohili pero v srčno kri junakov, padlih tam doli ob soški fronti in tudi v lastno srčno kri; tako želimo, da bi šle te besede do srca vsemu slovenskemu ženstvu. Vsako obotavljanje v tem oziru se nam zdi greh na našem bližnjem, ker »k grehu molčati« je greh. Noben bogoljub in tudi naš »Bogoljub« tega ne sme in noče! »Bogoljub« nam mora biti v verskih zadevah vsem vse! Kako lepo je vršil to svojo dolžnost od izbruha vojske in jo še vedno vrši! Koliko lepih nauk, koliko tolažbe je prinesel v tisoče žalostnih in zapuščenih src! Koliko opominov in svaril! Pa tudi bridkih, žalostnih resnic se ni zbal krepko bičati, ker resnica je nad vse, četudi v oči kolje! Članek o »zapeljanih deklicah« nam je pa odprl pot in prosto sapo!

Večkrat smo v »Bogoljubu« in drugih listih čitali, kakšne nerodnosti in grdobije

uganja satan tik za bojno črto, kaj počenjajo ljudje, ki gledajo smrti naravnost v obraz. Čitali smo; a kakor nas je sicer to hudo bolelo, vendar v tolažbo nam je bilo: »Saj to je tam daleč; to ni v naših krajih; naši fantje in možje so verni, so dobri in pošteni; oni niso taki; to delajo drugi! In dekleta in žene, te tudi niso naše.« In bolj hladno je šlo vse mimo nas. Čitali smo, obžalovali smo, potem pa morda vzdihnili: »Saj mi ne moremo pomagati, razen če molimo in naše ljudi v pismih svarimo pred takim počenjanjem!« A danes, ko to pišemo, to ni več tako daleč. Oh ne! To je rana že na našem telesu, na našem rodu, na naši zemlji. Naša gruda se napaja s krvjo, proti našim ljudem se je satan zaklel, da bi uganjal tudi tu svoje grdobije. Naša katoliška Slovenija mu je trn v peti in spravil se je nad njo. Ali naj mu še slovensko ženstvo služi v to, da pokvari naš rod?

Krščanske žene in dekleta! Nikdar in nikoli!

Z veseljem čitamo dan na dan poročila o uspehih in zmagah naših slavnih armad na severu in jugu. Ali vam moremo tudi z »duhovnega bojišča« poslati enakih razveseljivih poročil? O da — hvala Bogu in Mariji Svetogorski, ki čuva naše kraje! Celo poglavje bi se dalo napisati o »devicah mučenicah«. — Jezus, večni Sodnik, je to videl. Zapisano je v knjigi večnega življenja. On bo tudi plačnik. — Žalibog, da moramo pa poročati tudi o izgubah — o ranjencih; tudi o izgubah v Marijinih družbah. Črez imena nekaterih je že morala črna črta! Tisti »lev, ki išče, ko ga bi požrl«, ne miruje. Tisti, ki išče svojega plena celo ob smrti sivolasega starčka, se z veliko vneto trudi krog mladih duš. Pregnan je mir iz širne Evrope; on, ki je vodil in izgubil prvo vojsko v nebesih, ropa pa dušni mir iz človeških src ter preganja kralja miru — Sv. Duha. In vendar, kaj je vredna ena sama neumrjoča duša! Moremo li torej mirno gledati in roke križem držati, ko preti pogin toliko dušam?

Dokler je razsajala bojna vihra tam daleč proč od naših mej in krajev, smo vedno rekli: »Treba bi bilo, da bi ljudstvo slišalo gromenje topov in videlo vse vojskine grozote in strašno razdejanje od blizu, na lastnih tleh, potem se bo zmozdilo in poboljšalo.« In sedaj? Bogu bodi potoženo! kakor prej. Skoro bi rekli, da raje slabše nego boljše! In to je tako žalostno, da bi, kakor je rekel že zadnji »Bogoljub«, človek skoro obupal nad člo-

veškim rodom. Tisti, ki se je poslužil v raju ženske, moti jo tudi sedaj! In mnogo Evinih hčera je še mnogo slabših od matere Eve. Eva je prišla v skušnjavo, a ni vedela prej zanjo. Mnoge Evine hčere pa iščejo priložnosti v greh. Ta je najbridkejša resnica, ki smo jo hoteli povedati.

Ni dovolj, da se rušijo naši domovi, ni dovolj, da se teptajo naša polja, ni dovolj, da naši sinovi umirajo in zdihujejo na raznih bojiščih, ne, poleg telesnega gorja in smrti moramo žalovati in se tresti še pred dušno smrtjo tlikih in tolških, ki drve prostovoljno v njeno žrelo. Dosedaj smo brali to tožbo le iz pisem gg. vojnih kuratov in dobrih krščanskih vojakov, danes se sliši tožba doma na naših slovenskih tleh.

Kaj nam je začeti? Kako pomagati? —

II.

Na boj! Na vojsko! Na noge, krščansko ženstvo, na noge vsi dobri! En glas gre širom naše domovine: »Italijan ne bo zmagal; ne sme zmagati!« En glas, en sklep naj prešinja tudi nas: »Satan ne sme zmagati! Obvarovati moramo čast in poštenje našega ženstva!« Slovenec je zvest! Tako priča zgodovina vseh preteklih stoletij; tako bo pričala povestnica sedanje vojske. Slovenec je zvest domovini in cesarju; a Slovenec je zvest v prvi vrsti tudi svoji veri in Bogu. Tudi to mora pričati sedanja vojska. Slovenski rod je steber Avstrije — slovenski rod je steber sv. vere! Niti pedi naše zemlje ne sme dobiti sovražnik; niti ene duše ne sme pogubiti zapeljivec, satan!

Dušni pastirji, vsak v svojem področju, vse storijo v obrambo sebi izročениh ovčic. Skušnja pa uči, da mnogi ne ubogajo. Zato moramo ta obrambni boj proti hudemu organizirati. Kako pa?

1. Tako nekako, kakor ob volitvah. Saj veste, kako se takrat postopa. Časniki pišejo, pristaši pa agitirajo. — Naši časniki store tudi zdaj svojo dolžnost; naprošeni pa so, da to svojo skrb za sveto stvar še pomnože! Naš »Bogoljub« bo gotovo vse storil za rešitev duš. Drugi listi naj ga pa pridno podpirajo! »Bogoljub« naj se pridno razširja in bere. Kdor ne zna brati, temu berite razne članke!

K temu se mora pridružiti pridna agitacija — kakor ob volitvah! Saj veste, kako je to. Ste že večkrat videli. Od osebe do osebe; od žene do žene, od dekleta do dekleta, kjer je potreba. Poučujte, opominajte, sva-

rite! Žene, dekleta! Skrbite za čast svojega stanu, za čast svoje vasi! Naj ne bo v vaši sredi takih »odbranih«, za katero bi se zanimali vsi slabi. Raje veljaj o vas ona sodba, ki jo je nekdo izrekel o neki Marijini hčeri: »Preje bi spravili hudobca na božjo pot, nego njo na slabo pot!« Take izjave so častne za naše ženstvo!

Krščanski starši, krščanske matere, na vaših ramenih leži povečini težko breme varstva doma; ne pozabite pa tudi nikdar, da bo Bog iz vaših rok terjal enkrat duše vaših otrok. Ne pustite volku med ovce; ne pustite pa tudi ovcam med volkove!

In ve, Marijine družbe, pokažite, da imate v sebi pravega apostolskega duha! Vaša skrb bodi posvečena v prvi vrsti vašim sosestram, Marijinim družbenicam, posvečena pa tudi vsem dekletom vaše vasi, vašega okoliša. Bodite apostoli!

Dober zgled, ponižno obnašanje, preprosta obleka in goreča pobožnost k presvetemu Srcu Jezusovemu, prijatelju čistih duš, Ženinu, ki se sprehaja med lilijami, bodi vam vedno pri srcu! Marija, mogočna varhinja nedolžnosti, devica vseh devic, bodi Vam zgled! Ona, ki se je ustrašila angela v človeški podobi, naj vas uči in razsvetljuje, kako se je treba izogibati in varovati vsake priložnosti. K njej se zatekajte v vseh skušnjavah in nevarnostih; Njo kličite na pomoč: »Marija, pomagaj, Marija, reši me!«

2. Dvigaj se tudi pridno goreča molite v v obrambo čednosti in nedolžnosti! »Duha nečistosti, reši nas, o Gospod!« »Nič naj ne opravi sovražnik pri nas in sin krivice naj se ne loti nam škodovati!« (Ps. 68.) »Bodi nam, Gospod, močen stolp pred sovražnikom!« Molite, molite veliko, da se bo dobro bila tudi duhovna vojska. Posebno ve, Marijine hčere, širom Slovenije spominajte se svojih sosester — naših deklet in ženâ v obmejnih krajih, ki so v mnogih nevarnostih. Iz dna srca kličite: »Skušnjav hudičevih« reši jih, o Gospod! Goreča bodi vsakdanja prošnja: »In ne vpelji nas v skušnjavo, temveč reši nas hudega!« Poznate jo molitev Gospodovo; sam jo je učil. Rad nas bo uslišal, ako ga prosimo za to, za kar nas je učil sam prositi. Molimo, da prešine vse naše ženstvo duh prvega krščanstva, duh krščanske modrosti in srčnosti. Kličimo k Sv. Duhu, naj poživi v našem ženstvu dar modrosti in moči, da pojde slovenski rod častno in neomadeževano iz te grozne vojske!

Bog daj in Marija!

L. C.

Skupni grob.

V samotnem gozdu nov je grob,
pred dnevi bil je tu pokop,
k počitku skup junakov sto
zagrebli v hladno so zemljo.

Mrtvaške sveče svit brleč
nameščal je pogrebcev meč,
nagrobnico in glas zvonov
je nadomeščal grom topov.

Junakov padlih grob je to,
ki dom ljubili so srčno,
ki v boju stali so kot hrast,
braneč svoj dom in doma čast.

Njih bližnjih znancev tukaj ni,
le siv oblak jim grob kropi.
In dom njih daleč je odtod,
kjer milo joka trop sirot.

Kdo briše grenke naj solze
sirotam, ki se v njih tope?
Nazaj ne bo očetov več,
vsa prejšnja sreča preč je — peč.

»Oh ne! Kaj neki govoriš?
Na grobu, glej, leseni križ
spričuje, da skoz bojni grom
junaki šli na svoj so dom...

Da, tujci bili so popred,
tujina zanje bil je svet,
zdaj v domu groba mir sladak
množi jim križ, rešenja znak.

Saj križ, tolažbo vsem deleč,
nam skrha vseh bridkosti meč,
obriše solze vseh sirot,
ki večnih iščejo dobrot.

Pregnanstvo je ta svet za nas,
življenje naše kratek čas;
a vse, ki zdaj jim križ je svet,
bo Večni v raj u združil spet!»

Br. Gervazij.

Poročilo bratovščine presv. Rešnjega Telesa za leto 1914—1915.

Češčeno in hvaljeno naj vedno bo presveto Rešnje Telo!

Ob hudih vojskih časih poročamo letos o delovanju bratovščine presv. R. Telesa, ob hudih časih, kakoršnih zgodovina se ne pomni.

Če vzamemo v roke sv. evangelij, najdemo v njem zapisane besede Jezusove, ki so popolnoma prikladne tudi sedanjim okoliščinam. Zdi se, kakor bi bil Kristus že takrat gledal v dušo vernikov ob sedanjih dogodkih. — Na genezaretskem jezeru je mirno plula barčica Petrova. Pa glej, nastal je velik vihar, da so valovi barko pokrivali. »Gospod, reši nas, poginjamo,« so obupno prosili apostoli, pa mirno jih Jezus potolaži, očitajoč jim njihovo boječnost, rekoč: »Kaj se bojite, vi maloverni!« Tedaj je vstal, zapovedal vetrovom in morju in bila je velika tihota. Vsi pa, ki so to videli, so se popraševali: Kdo je ta, da so mu veter in morje pokorni? Apostoli so že mnogokrat imeli priliko pričati se o dobrotljivosti in vsemogočnosti Gospodovi, pa so se vkljub temu bali, ako-

ravno je bil Jezus navzoč. Zaradi te nezaupljivosti jim je Jezus očital njihovo slabo vero, njihovo malo zaupanje v njegovo moč in ljubezen. — Tudi ob dogodkih sedanjih časov se nekateri maloverni bojazljivci poprašujejo, kaj bo, kaj bo? Toda ne! Maloverni in bojazljivi ne smemo biti. Imamo v svoji sredi, v barčici svete cerkve močnega pomočnika, v barčici svetega tabernakelja imamo Njega, komur so vetrovi in valovi pokorni. Le enkrat je Jezus v čolnu Petrovem pomiril morje. Barka svete cerkve plava že 2000 let skozi morje sveta in mnogo nevarnosti so morali oni, ki se vozijo v tej barki, že prestati, pa potopili se niso, ker imajo vsemogočnega rešitelja v svoji sredi. K Njemu pristopimo, Njega kličimo na pomoč, toda ne slaboverno, marveč s trdnim, neomajanim zaupanjem. Res so zadrege sedaj velike, tako velike, da se nase res ne moremo zanašati in pričakovati rešitve od lastne moči. Mnogo so se trudili apostoli, da bi

rešili čolnič, toda zastoj. Vse sile, ki jih imamo sami, vsa pomoč, ki jo moremo pričakovati od drugod, ne zadostuje, nas ne reši, pridemo v nevarnosti, iz katerih nas ne more rešiti nobena človeška roka, toda vkljub temu z a u p a j m o. O n je pri nas, ki je gospodar viharjev, Njemu, ki v barčici sv. tabernakeljna med nami biva, ni le mogoče nas rešiti iz vseh nevarnosti, marveč Njemu je vse to prav lahko, le en migljeje Njegove svete volje in raztrgane so vse zadrege, premagane vse stiske, vse nevarnosti in kjer sedaj tečejo solze, vladalo bo najglasnejše veselje, najprisrčnejša radost. Kolikokrat je bil kralj David v velikih stiskah, od vseh strani obdan od sovražnikov, toda ni obupal. Kadar od nikoder ni bilo pričakovati pomoči, padel je na svoj obraz pred Bogom in klical iz globočine svojega srca: O Gospod, reci moji duši, tvoje rešenje sem jaz, in moj jezik bo tvojo hvalo oznanoval vekomaj.

Tudi mi v sedanjih vojskinih nevarnostih, obdani od vseh strani od sovražnikov, od nikoder ne moremo pričakovati pomoči, pa zatecimo se k presvetemu Srcu v tabernakeljnu in kličimo z apostoli: Reši nas, počinjamo; kličimo s potaplajočim se Petrom: Gospod, reši me! kličimo z Davidom: Gospod, reci moji duši, tvoje rešenje sem jaz — in vsaka rana njegova nam odgovarja: tvoja rešitev sem jaz, kri iz ran njegovih rok in nog nam kliče: tvoje rešenje sem jaz, trnjeva krona nam pravi: tvoje rešenje sem jaz, ranjeno, odprto Srce nam kliče: tvoje rešenje sem jaz. Da, gotovo je, najzanesljivejši, najmogočnejši pomočnik v vseh sedanjih vojskinih nevarnostih je in ostane Jezus v presvetem Zakramentu, je in ostane njegovo milostljivo, dobrotljivo, ljubezni polno Srce.

Da bo pa to presveto Srce naše rešenje, moramo vanj trdno z a u p a t i, moramo se popolnoma prepustiti Njemu in Njegovi presveti volji. »Dober je Gospod tistim, ki v Njega zaupajo, in duši, ki Njega išče«; zaupajmo torej na Njegovo dobrotljivost, Njegovo usmiljenost, Njegovo ljubezen. Milijoni in milijoni vernikov, ki so vanj zaupali in pri Njem stanovitno ostali, nam spričujejo, da Gospod svojo obljubo: »Jaz sem tvoje rešenje«, zvesto izpolnjuje. Visoko se dvigajo valovi, pa onih, ki pri Njem iščejo zavetja, se le eden ne pogubi. Okrog naše mile domovine se valovi visoko dvigajo, sovražniki od vseh strani preže na nas in pravijo: razdenimo jo, požrimo jih! Nikjer na svetu ni mirnega prostora, kjer bi se našlo varno zavetje,

toda v svojem neskončnem usmiljenju nam je dobrotljivost božja odprla varno zavetišče, dala nam je zanesljivo zdravilo za vso bedo, za vse rane naše duše, in sicer v presvetem Srcu Jezusovem, v presvetem Zakramentu.

Kar se tiče zunanjega delovanja bratovščine, smemo biti zadovoljni in Bogu hvaležni za njegov blagoslov. Bati se je bilo, da se bodo prispevki vsled neugodnih razmer skrčili, in skrb je bila pač utemeljena, toda zanimanje za bratovščino je pri župnih voditeljih splošno, in njih trud pri zbiranju letnih doneskov je ohranil dohodke na dosedanji višini. Jezus naj povrne voditeljem bratovščine njih požrtvalnost!

Vodstvo bratovščine pa je imelo letos težavo s preskrbo blaga, ker so mnogi kraji, iz katerih se je dobivalo blago, zapleteni v vojsko; moralo je torej iskati novih virov, kajti marsikatero blago se doma ne izdeluje. — Druga težava je bila draginja; blago se je silno podražilo. Tovarnarji tožijo: delavcev ni, so šli v vojsko, svila, zlato, vse se je podražilo; delavci, kar jih je še, zahtevajo večjo plačo. Zlasti za cerkveno perilo bo težava, ni platna, ker ni lanu; kar pa ga je, ga rabijo za vojaške potrebe. Vkljub tem težočam so vendar letos skoraj vse cerkve dobile vse, za kar so se oglasile. — Tretja težava je bila pri razpošiljanju paramentov vsled omejenega poštnega prometa; marsikateri zavoj je moral na poštnih postajah čakati ugodnega časa. Moram pa hvaležno priznati, da je ljubljanska pošta prav zelo šla na roke in prav rada postregla.

Običajne razstave v teh razburjenih časih ni kazalo prirejati, vendar glede števila predmetov, njih lepote in dragocenosti ni nič zaostala za prejšnjimi leti.

Izvršilo in razposlalo se je 70 kazul, 8 dalmatik, 6 pluvijalov, 4 baldahini, 30 alb, 35 koretljev, 150 purifikatorijev, 150 korporalov, 30 štol, 6 lepih vezanih štol, 14 burz, 18 oblačil za ministrante, 6 za cerkvenike, 5 plaščev za ciborij, 5 velum, 16 prtov, 4 vezeni prti, 8 pregrinjal na altar, več pasov, humeralov in drugega drobiža. Oglasili so se nekateri za prtice pri lavabo, pa teh nismo delali, ker si jih vsakdo prav lahko naredi iz kakih starih, zavrženih alb ali koretljev, to staro platno je jako pripravno za prtice, ker je mehko. Denarna vrednost izvršenih paramentov je preseгла 14.000 kron.

Prav posebna zahvala gre tudi letos tistim blagorodnim gospem, gospodičnam,

Angel božji, ki me vodiš,
vedno mi na strani stoj!...

članicam Marijinih družb, ki so z veliko vnamo delale za bratovščino. Marijina družba v Poljanah nad Škofjo Loko je pod vodstvom vnetega g. kapelana Hitija doposlala jako lepo lastnoročno delane čipke z lepimi vzorci, vredne čez 160 K. Srčna zahvala v imenu bratovščine! Krasne čipke za koretelj je naredila služkinja Marija Keržič in gospodična M. Lukmanova. Vsem tem in drugim, ki stalno in že mnogo let delujejo za bratovščino, bodi plačnik Jezus v presvetem Zakramentu.

Vneti čč. gg. župnijski voditelji bratovščine so zopet letos doposlali novih članov, tako da smo pričeli že stoinštirindvajseti tisoč. Naj se tudi zanaprej zavzemajo z vso gorečnostjo za bratovščino!

Naša bratovščina tudi odslej ne sme pešati, kakor doslej ni pešala, marveč se je vedno okrepčavala. Dokaz temu je vedno rastoče število članov, vedno številnejše prejemanje sv. zakramentov, vedno gorečnejša splošna molitev pred presvetim Zakramentom, vedno večje spoznavanje tega presv. Zakramenta in vglobljevanje v pomen in bistvo njegovo.

Mnogo se moli pred tabernakeljnom za srečen izid vojske, mnogo se moli za očete, brate, sinove na vojnem polju, mnogo se moli za ranjence, za umirajoče, za duše umrlih, za zapuščene. Le Bog sam ve, koliko je ta molitev že pomagala. Bog sam ve, koliko očetov, bratov in sinov je odšlo gotovi smrti, koliko se jih bo imelo le molitvi, ki se zanje opravljajo, zahvaliti, da se bodo zdravi vrnili v svojo družino ali se preselili v nebesa.

Presveto Srce Jezusovo v zakramentu sv. Rešnjega Telesa je naše upanje, naša pomoč, naša tolažba, naš mir. Bodimo hvaležni temu presvetemu Srcu, da nas v današnjih težkih dnevih ne zapusti. Saj nimamo nikogar drugega, pri katerem bi iskali tolažbe in miru. Doma v hiši, pri mizi, pri kosilu, je prazen prostor očetov, gospodarjev, ki daleč od doma bije hude boje sredi med sovražnimi krogli; in ta prazen prostor krči srce. Če gremo med ljudi, se povsodi pogovor vrta o vojski in njenih posledicah. Ako se z obteženim srčem v skrbi za one na bojnem polju, v skrbi za domače, v skrbi če jih ne bo nazaj, v skrbi za družinske težave, zvečer vležemo k počitku in celo po noči težke sanje o krvavih bojih stiskajo srce in vznemirjajo dušo, pojdemo zjutraj, če je le količkaj mogoče, iskat pomoči k presvetemu Srcu. Ko vstopivši v tihe prostore hiše božje vgleddamo tabernakelj, takoj se srce pomiri.

kajti v njem biva kralj miru človeških src, poleže se razburjenost, pozabljene so skrbi, zaupanje se povrne. Tu položimo vse skrbi svojega srca na Jezusovo presveto Srce, ki se pri sveti maši daruje kot mirovna daritev, položimo svoje slabo revno srce na močno in usmiljeno Srce Jezusovo pri sv. obhajilu in potolaženi bomo. Srce Jezusovo v presvetem Zakramentu, vir ljubezni, tolažbe in miru, v tebe zaupamo! Srce Jezusovo, rešenje vseh, ki v tebe zaupajo, usmili se nas!

* * *

Razposlali so se paramenti sledečim cerkvam: Ajdovec, bela kazula, alba; Adlešiči, vijolčna kazula, purifikat; Begunje p. Cirknici, vijolč. obleka za ministrante; Brdo, vezen prt; Bevke, koretelj; Breznica, alba, 2 koretlja; Bled, vijolčna kazula; Boštanj, baldahin; Bukovšca, koretelj; Borovnica, bela kazula; Budanje, obl. za ministrante; Belapeč, vijolč. pluvijal; Bučka, zelena kazula; Cerklje, Gor., 2 koretlja; Cerklje, Dol., črna kazula; Črni vrh nad Idr., vijolčna kazula; Čemšenik, beli dalmatiki; Čatež, velum, obhajilna štola; Čermošnjice, zelena kazula, obh. štola, perilo; Dole, zelena kazula; Dob, vijolčna kazula, alba; Fara p. Kost., 2 prta; Godovič, baldahin; Goče, zel. kazula; Grahovo, štolo; Gotenice, koretelj, štolo; Hotič, črna kazula; Homec, alba, 2 koretlja; Hrenovice, korporal, purifik., burza, 2 obh. štoli; Sv. Helena, 2 koretlja za ministr.; Ihan, burza, črna obleka za ministr.; Idrija, vijolč. dalmatiki; Sv. Jošt pri Kr., korporali; Sv. Jošt p. Vrh., zelena kazula; Josefinum v Ljubljani, bela kazula, alba; Sv. Jurij pri Šmar., bela kazula, obleka za cerkvenika; Sv. Jakob ob S., vijolč. obleka za cerkvenika, purifikat; Ježica, alba; Javor p. Hr., rdeča kazula, perilo; Kamnik, zelena kazula; sv. Križ nad Jes., baldahin; Sv. Križ p. Lit., vijolčna kazula; Kamnagorica, alba, koretelj, korporali; Kopanj, korporali; Sv. trije Kralji, vezeni korporali, pale, purifik.; Komenda, prte, alba, purifik.; Krško, koretlja za ministr., perila; Lučine, bela kazula; Lesce, obleka za ministr., burza, obhajilna štola; Leše, pregrinjala na oltar; obh. štola; Logatec, Dol., zelena kazula; Lozice, obleka za ministr. in cerkvenika; Loški potok, prt; Št. Lorenc, vijolčna kazula; Mošnje, črna obleka za ministrante, koretlja; Mokronog, črna kazula; Grčarica, bela kazula, alba; Motnik, vijolčen pluvijal; Moravče, koretlja; Mekinje, bela kazula; Novaštifta, vijolčna kazula; Kopriv-

nik, Koč., koretelj; Naklo, bela kazula; Nevlje, koretelj, korporali, purifik.; Ovšiše, prte; Rob, bela in rdeča kazula, alba, koretelj, humeral, korporali par; Radeče, črna kazula; Repnje, zelena kazula; Rovte, burza, obh. štola; Ribno, obleka za min., burza, obh. štola; Rova, zelena kazula; Rakitna, vijolčna kazula; Suhorija, velum; Svibno, baldahin; Soteska, bela kazula; Starilog, 2 albi, 2 kor., purifik.; Sostro, zelena kazula; Sela, zelena kazula; Sodražica, 3 albe; Slap, bela kazula, koretelj, alba, burza, obhaj. štola; Planina, Koč., prt; Smlednik, spovedni štoli; Sorica, bela kazula; Srednja vas, zelena kazula; Škocijan p. Turj., vijolčna kazula, koretelj; Špitalič, prt vezen; Šmarije, rdeča kazula, korporali, purifik, burza; Šmartin pod Šm. g., zelena kazula; Šmartin p. Kranju, alba; Preddvor, koretelj, perila; Podlipo, vijolčna kazula; Prežganje, zelena kazula; Polšnik, zelena kazula; Predoslje, zelena kaz.; Podkraj, prte; Preloka, vijolčna kazula; Poljane nad Šk. L., vezena štola, mrtvaški prt, obleka za ministr.; Poljanica, zelena kazula; Podzemelj, vijolčna kazula, purifik.; Trboje, vezen prt; Trata, beli dalma-

tiki; Tržič, zelena kazula; Turjak, alba; Tunice, vijolčen pluvijal; Trebelno, misal, burza, zelena štola, vijolčen vratnik; Uršulinke Idr., rdeča kazula; Vreme, alba, koretelj; Vojsko, vijolč. obleka za ministr.; Višnja gora, zeleni dalmatiki; Št. Vid pri Cirk., zelena kazula, velum; Vodice, bel pluvijal; Vranja peč, koretelj za cerkven., manipelj; Zagorje, rdeča kazula; Zavrac, rdeča kazula, obleka za ministr.; Zapoge, bela kazula; Zagorje, korporali, purifik.; Žabnica, korporali, vratnika; Želimlje, bela kazula; Podraža, korporale, purifik.; Mirna peč, purifik., korporale, humerale; Črnomelj, perilo; Dobrepolje, perilo; Voglje, plašč za ciborij; Otroška bolnica v Ljubljani, črna kazula, plašč za ciborij, obhaj. štola; Mozelj, črna štola za pogrebe; Struge, koretelj, burza; Vič, bela kazula; Zavod sv. Stanislava, črna kazula, 3 albe, 25 purifik., 1 velum, 1 banderice pred sv. R. Telo, 1 kadalnica, 1 čolnič, obhaj. štola, 12 humeralov, 7 pasov.

Češčeno in hvaljeno naj vedno bo
Presveto Rešnje Telo!

J. Flis.

Marija, reši nas!

Nad našo zemljo pokajo topovi,
od groze jokajo, ječe domovi,
domovi naši...

Marija, o Marija!

Kako razrivajo in trgajo granate
cvetoča brda, naše ljube trate!

Kako vrše in žvižgajo šrapneli!

Glej, zemlja krvavi!

Kdo rane ji zaceli?

Marija, o Marija!

Glej, zemlja naša, ni li katedrala,
stostolpa katedrala, tvoja last?
Ljubezen naših dedov jo je sezidala,

Marija, v tvojo čast.

Ko vstane zora, griči zapojó,
odpevajo doline sladki ave;
ko zvezdni milijoni se prižgo,
vsi stolpi ti pošiljajo pozdrave,

Marija, o Marija!

In narod naš, kako je tebi vdan!

Otrok je tvojega srca,

ti si mu mati in gospa,

Krog trudnih prstov rožni venec,

na prsih tvoje družbe znak,

globoko v duši nosi te Slovenec,

spomin je tvoj nad vse mu drag,

Marija, o Marija!

Nad našo zemljo pokajo topovi,

da groze jokajo, ječe domovi...

Marija, reši nas!

Ti, ki si nam Slovincem tako draga,

nad mili dom ti stegni roko svojo,

sovražnika zapodi izpred praga!

Vse veke bomo peli hvalo tvojo.

Vsi griči bodo polni tvoje slave,

vseh src molitev bo: Marija, ave!

M. Elizabeta.

Žalostnim v tolažbo.

Mnogo je žalostnih širom mile domovine; mnogo žalostnih v domači hiši, mnogo pa tudi v tujini, po bolnišnicah, v ujetništvu, v pregnanstvu (begunci), na bojišču. Hitimo jim na pomoč! Kako? Častimo žalostno Mater božjo! Prosimo jo, naj nas tolaži, ako smo sami žalostni; ako pa nam Bog ni poslal prevelikega gorjá, prosimo jo, milo, žalostno Mater, naj tolaži druge, ki toliko trpé!

Mesec september je zlasti posvečen češčenju Žalostne Matere božje. Tretjo nedeljo¹ tega mesca se obhaja njen spomin. Ker je nekaterim neznan, zato Vas danes »Bogoljub« na to opozori.

Kako pa najlepše počastimo žalostno Mater božjo? Ako premišljujemo njene sedmere žalosti. To pa zopet najlozje, ako molimo rožni venec Žalostne Matere božje. Kako se pa ta moli? Gotovo si že videla, čestilka Marijina, tak rožni venec, ki ima po sedem jagod mesto deset, in vmes pa svetinjico mesto debele očenašove jagode. Glej, takega si kupi, saj ni drag. Moli pa se tako:

Najprej se pokrižaj, začni z očenašem in moli vedno po sedemkrat češčenamarijo ter pristavi povrsti:

katerega si devica v tempeljnu pred Simeonom darovala;

¹ Po najnovjšem: Tretjo sredo. Ur.

s katerim si Devica žalostna v Egipt bežala;

katerega si Devica v tempeljnu zgubila in z žalostjo iskala;

katerega si Devica s težkim križem obloženega srečala;

katerega si Devica na sramotnem križu umirati videla;

katerega si Devica mrtvega v svoje naročje sprejela;

katerega si Devica žalostna k grobu spremljala.

Za tem pride še 1 očenaš in 3 češčenamarije s pristavkom: katerega si Devica objokovala. H koncu se moli apostolska vera, čast bodi in vzdihljaj: Prosi za nas o Žalostna Mati božja, da bomo vredni obljub Kristusovih!

Češčenje Žalostne Matere božje nam bo prineslo veliko milosti, obvarovalo nas novih nesreč; tvoja molitev bo v tolažbo obupajočim, v moč malodušnim, v srečo zbeganim.

Obračam se zlasti do Marijinih hčera in do žalostnih mater, ki imate sinove v vojski: Častite Žalostno Mater in molite njen rožni venec! Kmalu boste spoznali, kolika je moč in pomoč tiste Žalostne Matere, ki je okusila morje bridkosti, akoprav je bila vsa čista in brezmadežna.

M.

Ime Marija.

Katero ime me najbolj osrečuje,
ko ga začuje ubogo srce,
ki je presrečno, da v njem gospoduje?
Tvoje, Marija, presladko ime!

Diham in čutim jo tvojo bližino,
zre te ob sebi duševno oko,
gledam v daljavo, v nebesno višino,
bere povsod se ime presladkó.

Tvoje ime me najbólj osrečuje,
saj je zapisano v moje srce,
v tebi, Marija, moj duh se raduje,
k tebi se dvigajo moje želje.

Ptičice, pevke prekrasne narave,
s petjem proslavljajo tvoje ime,
cvetke, te hčerke cvetoče dobave
tu so zato, da ga z vencí krase.

V deblo in perje drevesno ga piše
s prstom nevidnim veseljstva Gospod,
tvoja ljubezen pa v srca ga riše,
kjer bo na veke ga hranil tvoj rod.

Fračiška Cudr.

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Priobčuje župnik Jožef Volc.)

(Dalje.)

Četrto poglavje.

Katere pomočke je rabiti pri vzgoji?

Sv. Tomaž Akvinski primerja vzgojno delo z mučeništvom in poudarja, da je vzgojni posel z mnogih vidikov še težavnejši kot mučeništvom. Mučenik trpi nekaj ur za sveto stvar in svoje prepričanje, pa mu je uspeh gotov; vzgojitelj pa trpi leta in leta na duši in telesu, pa koliko njegovih nadij in načrtov bo znabiti uresničenih komaj v daljni bodočnosti. Izvrševati ima na deci domala vsa dela telesnega in duhovnega usmiljenja: lačne nasičevati, žejne napajati, nage oblačiti, bolnike obiskavati, grešnike svariti, nevedne učiti, žalostne tolažiti... pa včasih še nič ni pravega uspeha ne zanj, ne za deco. To posebno ondaj, če njegovo vzgojno postopanje ni bilo vseskozi modro. Zato bi bilo čisto prav, če bi bili postavili med vzgojna načela še tudi to: Vzgačaj m o d r o! Toda to načelo bi vsebovalo toliko podrobnosti, da bi bilo treba zanje posebnega poglavja. In to poglavje zdaj pričenjamo.

Vzgačaj modro! Lažje je to povedati, kot pa do jedra podrobno obrazložiti. Pa vendar poizkusimo, četudi izpade to poglavje malo obširneje.

Srečaš popotnika na cesti pa ga vprašaš, kam gre njegova pot? »Proti Dunaju,« ti odgovori. — »Nak, po ti strani ne bo šlo,« mu odgovoriš ti, »to je pot proti Trstu.« Oni pa zavihne nos, kakor bi hotel reči: ti boš meni kupoval pameti, ki sem prehodil že ves križani svet, pa korači naprej, kratko nasajen. Kaj boš rekel? Pustil boš svojeglavca pri miru ter si mislil: ta je ob pamet, ali pa bo v kratkem, toda na Dunaju ne. In zakaj boš tako sodil? Pač zato, ker hoče doseči ta človek svoj namen — priti na Dunaj — z napačnim, baš nasprotnim sredstvom. Ko bi bil možakar moder, bi se dal poučiti in bi uporabil za svoj namen edino primerno sredstvo — pot proti Dunaju.

Nič drugače ni pri vzgojitelju. Če hoče doseči svoj plemeniti namen: dobro vzgojiti svojo deco, mora pač poznati in se poslužiti tistih sredstev, ki edina morejo otroka prav vzgojiti, ali, kakor smo rekli v uvodu k tej knjigi: iz popačene človeške nature izdelati — rekli bi: izdletati, izbru-

siti, izlikati novega, popolnega, kar moč prvotnega človeka, kakor je bil po Bogu ustvarjen v pravičnosti in resnični svetosti. (Efež. 4, 24.)

Gre se torej za nekako orodje (sredstva, pripomočke), s katerim je treba na otroku dletati in brusiti in likati, da se izdela iz njega podoba božja. Nekaj takega orodja ima človek sam v zalogi: navajanje (navada) navplivanje z lepim zgledom, poučevanje, nadzorovanje, priznavanje, kaznovanje. To so n a r a v n i vzgojni pomočki. Nekaj boljšega in dragocenejšega orodja je pa ljubi Bog sam dal na razpolago vzgojiteljem, osobito staršem, iz svoje nebeške zakladnice: molitev, službo božjo, svete zakramente. To so p a n a d n a r a v n i vzgojni pomočki.

Posvetni in brezverni vzgojitelji rabijo pri vzgoji samo naravne vzgojne pomočke, ker bledejo, da je človek rojen samo za ta svet. Krščanski vzgojitelj pa ve, da tukaj nimamo stalnega domovanja, ampak iščemo prihodnje (Hebr. 13. 14.), zato bo visoko cenil in marljivo uporabljal naravne vzgojne pomočke, a nič manj čislal in vztrajno uporabljal tudi nadnaravne vzgojne pomočke, da ne bo vzgajal po svojih plitvih človeških umih samo sam, ampak da bo vzgajal z njim vred s svojo vsemogočno milostjo tudi ljubi Bog.

Preglejmo zdaj te dve vrsti vzgojnih pomočkov!

A. Naravni vzgojni pomočki.

I. N a v a d a.

V neko bolnišnico so pripeljali dečka, ki ga je mati doma tako hudo udarila, da mu je zlomila roko. Seveda to ni bilo prav, a reva je bila že čisto iz uma. Fanta namreč ni bilo mogoče odvaditi tatvine. Kar mu je skrivši prišlo pod prste, in kjerkoli, vse je šlo z njim. V bolnišnici nič drugače. Ker je imel desnico v povezi, je pa z levico brž prvo noč ukradel tovarišu uro. Povezali so mu potem še levico. Pa kaj je pomagalo; zmuznil se je srakač ob prvi neopaženi priliki v lekarno in je tam snedel in izpil, kar je mogel spraviti do ust. Po njem je bilo.

To je navada, železna srajca, druga natura. Strašna ovira pri vzgoji, če je razvada; a mogočna in stanovitna podpora, če je dobra navada.

V K. je živel v penziji star gospod, bivši uradnik pri glavarstvu ali nekaj takega. V cerkvi tudi ob največjih praznikih ni delal drenja. O svetih zakramentih se je le zaničljivo izražal. Molil je pa vendar še. Njegova postrežnica je pravila: »Vsak večer moli, in samo otroške molitvice. Pravi, da ne more zaspati, če ne izmoli, kar ga je nekoč mati naučila.«

Mlada privada je kakor stara podkev — pravijo Slomšek — stara podkev, ki je človek ne izgubi. Najbolj izkušeni in učeni vzgojeslovci trdijo, da je navada prvi in najmočnejši vzgojni pomoček. Na detetu se sploh nič drugega ne da z uspehom rabiti kot navada. Ali boš tako revše učil, svaril, opominjal, ko so v njem še vse duri zaprte? Kar privaditi ga moraš na vse, kar je zanje prav in dobro, četudi ga privadiš čisto brez luči in duha, podobno dresuri pri živali, če učiš konja voziti ali psa ubogati. Prime se pa taka mlada navada otroka čudovito. Kar pride najprvo v otroško dušo, se prime najgloblje in obdrži najdlje. Kar mlada navada v človeku utemelji, se težko razdere žive dni. »Mladič, vajen svoje poti, tudi v starosti z nje ne stopi«, pravi Duh božji. (Preg. 22. 6.)

Pa se pomudimo tu par hipov in razmislimo, česa naj se privadijo otroci že kar v tej negodni dobi? Predvsem za mladino najpotrebnejših čednosti: ubogljivosti, sramežljivosti in zmernosti.

Upornosti ni trpeti na najmlajšem otroku niti en dan ne. Že dete naj se vsaj motno zaveda, da je nad njim neka oblast, ki jo ima spoštovati. Če se otrok samoglavno dere v zibelki; če srdito brca in bije s pesticama, ko mu ne daš ali noža ali škarij ali luči ali kar bi že rado; če se kuja pri jedi ali jezno razmetava igrače: tedaj je mali upornež že potreben krotitve, da vsaj čuti: v to hišo nisem prišel gospodovat, ampak ubogat. — Tembolj je pa treba privaditi stroge pokorščine tri-, štiriletne otroke. Noben izgovor in noben ugovor nima obstati, če sta po pameti zapovedala oče ali mati. Na migljaj, radovoljno in z veseljem bo ubogal pa le tak otrok, ki je privajen pokorščini že iz zibelke.

Enake važnosti je drugo: da so otroci iz rosnih dni privajeni sramežljivosti. To je neodpustljiva malomarnost, če

pusté starši otrokom, da se razgaljeni valjajo po zibelki, po posteljah, po tleh... Neodpustljiva brezbriznost, če jih zjutraj takoj spodobno ne oblečejo, ampak puste, da letajo in počepajo v samih srajčkah vse dopoldne ali celo ves ljubi božji dan. Dete naj čuti in sluti že iz vedenja in ravnanja staršev, da je poštenim očem zelo pristuden razgaljen, nesramežljiv otrok. V tem oziru ne smejo poznati starši nobene mehko-be, nobene popustljivosti, nobene izjeme, tudi ne — kaka »nova moda«! Sramežljivost mora preiti otroku v kri in meso; postati mu mora druga natura, nerazrušna navada.

Tretje, kar naj se vcepi že detetom potom navade, je z m e r n o s t v jedi in pijači. Otrok naj se zgodaj zavé: Ne preveč in ne prevečkrat! Mera in red naj vodita otrokov telesni razvoj. To je kâj važno, da se otroci v tej reči zgodaj navadijo ojníc. Otročički in prešički so zmiraj lačni — pravi pregovor. Otročički povrh še radi sladkosnedni. Zato je za otroke zgodaj privajena zmernost velika dobrota. Ohranja in utrjuje jim zdravje, poživlja duševne moči in varuje lenobe, ki je mati vseh grdob. V jedi izbirični in prepitani otroci so živa nadloga v slednji družini. Jezé starše, delajo ljudem škodo, kradejo, si izpodkopujejo zdravje in zanemarjajo svoje dolžnosti. Otrok poznaj iz zibelke vun pravilo: jesti, kadar je čas; to jesti, kar se mu dá; toliko jesti, kolikor je prav; piti pa vodo in mleko, nikdar pa vina, piva ali celo žganja.

Poleg teh treh čednosti naj se ukoreninijo v otroku še te-le lepe navade: da je otrok poslušen na besedo; da je miren, ko drugi molijo; da se odkrije ali pokriža, ko gre mimo cerkve ali križa; da moli zjutraj in zvečer, pred jedjo in po jedi; da pusti v miru, kar ni njegovega; da nikoder nič nalašč ne ponesnaži; da se vsak dan umije; da nikogar ne zmerja, da ne muči nobene živali; da zna odrastle lepo pozdraviti; da se zna zahvaliti; da ne kriči, ko je vesel ali žalosten; da ni vsiljiv, če se mu prošnja odbije; da se ne vtika vmes, ko govore odrastli itd. — Takele zadeve so sicer malenkosti, pa so pozneje lahko silno močna opora otrokovim čednostim. Saj vsaka dobra navada pripravlja čednosti pot. Pa tudi marsikatero norosti in strasti obvarujejo človeka dobre mladostne navade. Sicer pa izkušnja uči, da pri otrocih noben vzgojni pomoček popolnoma ne uspe, če ga ne podpira vsaj nekoliko tudi navada.

Kakor je pa vsaka dobra navada koristna otroku — smo rekli — takó mu je pa škodljiva in pogubna vsaka slaba navada, ali — kakor pravimo — r a z v a d a. Nepopisljiv križ je pri vzgoji z razvajenim in razmazanim otrokom. Slavni vzgojitelj škof Dupanloup (Dipanlú) pravi: »Razvajan otrok je zaklet sovražnik vsaki oblasti, vsaki spoštljivosti. Pri svojem trudapolnem vzgojnem delu nisem našel ničesar, kar bi bilo žalostneje pogledati in mučneje izvršiti kot to: pečati se z vzgojo razmazanih, razvajenih otrok. Reči moram: skoro vedno so bile moje skrbi in moji trudi pri takih zastojih.« Pove pa učeni vzgojitelj tudi, s čim se najčešče razvadijo otroci. »Otroški duh se razvadi, če otroka preobilo hvališ; otrokova čud se razvadi, če vedno ustrezaš otrokovi volji; otrokovo srce se razvadi, če se čez mero pečaš z otrokom, ga kar moliš in obožavaš.« Pameten vzgojitelj naj torej posebno pazi na to troje, da se pogubni mrčes razvad ne zaredi v otroku in ne izpridi v njem dobrih navad. Saj je za vsakega vzgojitelja — in tudi za pametnega očeta in modro mater — najslajše veselje, če imajo v vzgoji otroke, utrjene na telesu in čile na duši. »Mehkužno izrejeni otroci so puhli repi podobni,« pravijo Slomšek; »vse svoje žive dni so rahli, sebi in svojim ljudem velika nadloga... V mladih letih stradati je huda, pa se dobrega razvadi še hujše.«

Torej to bodi poglavitno: Karmoč zabraniti v otroku vse razvade! Drugo je pa to: odvaditi deco vseh razvad, ki so se je morda skrito oprijele, pa se že kažejo vedno drznejše.

Pametnim staršem svetujemo vnaprej: Rajši pravočasno, odločno in najstrožje poskrbeti, da se otroci ne poprimajo r a z v a d, kajti z odvado je velika težava. Hrvatje imajo pregovor: Razvada je ena muka, odvada pa sto. V šoli izkušajo — na primer — katehetje, kakó težko je odvaditi otroke razvad v molitvah, ki so se jih poprijeli doma. Tuinsem molijo vero ali angelsko češčenje ali rožni venec ali šest resnic kaj drugače, kakor je v katekizmu — oj, koliko pouka in ponavljanja treba, da se otrok starega odvadi in priuči novemu! Razvada je pač železna srajca pravtako kot navada. Aleksander Veliki, slavni vojskovodja, je premagal najmočnejše vojske, najljutejše sovražnike, toda mladostnih razvad ni mogel.

Takim staršem, ki imajo odvajati otroke razvadam — in v kateri družini

tega nič ni treba? — napišemo sem nekaj zlatih naukov:

Prvič: Prični z odvajanjem z g o d a j! Pomladni plevel se dá izlahka izrvati, jesenski le z naporom. Spomni se tistega sina, ki je mlad izmaknil šivanko, pa ga mati ni kaznovala. Z leti je padal vedno globlje: iz tatiča je postal tat, iz tatu ropar. Mati ga je milo prosila in rotila pri Bogu in vsem najdražjem, naj vendar kroti strasti in prične s poštenim življenjem. Sin jo je pa prijel za roko, jo je peljal vun na prag in ji pokazal pred hišo lipo ter rekel: »Mati, upognite zdaj tisto lipo tam, če vam je moč. Kajpak, zdaj je ni več mogoče; a lahko bi jo bili upognili, dokler je bila še šibka in mala. Takó je z menoj. Mladega bi me bili učili in krotili. Zdaj je ves trud zaman!« — Ropal je naprej. Umrl je na vislicah.

Drugo pravilo: Odvajaj otroke razvad temeljito, pa potrpežljivo! Na nikak način in na noben ugovor ni odnehati prej, dokler ni napaka popolnoma iztrebljena. Rak v mesu izrežejo do zadnjega bolnega vlakenca, pa je še nevarnost, da se iznova pokaže. Razvada je tudi nekakšen rak v duši in ima ponavadi vsaka kaj globoke korenine. Zato za odvado ni rabiti samó tuinsem kakih suhih opominov ali medlih svaril, zlasti še, če razvada že ni več samo napaka, ampak je že grd greh. Dan na dan je treba razvado preganjati neutrudno, jo slabiti in zatirati — če ne gre rado drugače, tudi z zaporom, postom in šibo.

Tretjič: Razvade nadomeščaj v otroku z dobrimi navadami! To ne bi bilo modro, ko bi vrtnar samó plevel zatiral na gredi, pa nič koristnega ne vsejal ali nasadil. Tu velja: klin s klinom! Kdor hoče mah zatreti, mora travi pomagati. Kdor hoče v otroku razvade iztrebiti, mora gojiti v njem nasprotne čednosti. Če je otrok lažnjiv, govôri mu večkrat o lepoti in koristi resnicoljubnosti in odkritosrčnosti; če je otrok trmast, navačaj ga posebno na hitro in voljno pokorščino; če je prepirljiv in nevoščljiv, daj mu včasih kak dar, da ga nese bolniku ali siromaku. Takó postavi proti vsaki razvadi dobro navado. Kajpak pri tem drugih čednosti v otroku ne smeš zanemarjati; le to rečemo: najpotrebnejšo čednost je najskrbnejše gojiti. Na ta način je tudi božji Zveličar zatiral med ljudmi napake, razvade in pregrehe. Sveti Gregor pravi: »Nebeški Zdravnik je rabil za vsako posebno pregreho nasprotna zdravila. Ka-

kor se zdravi po zdravniški umetnosti vroče z mrzlim in mrzlo z vročim, enako je postavil tudi naš Gospod proti pregreham nasprotna zdravila. Takó je ukazal poželjivim, naj bodo zdržni; stiskavim, naj bodo radodarni; jézavim, naj bodo krotki; prevzetnim, naj bodo ponižni.« Enako ravnaj tudi vzgojitelj, pa boš gotovo zmagovito končal boj z otroškimi razvadami.

Sveti Anzelm, cerkveni učenik, je opazoval nekoč dečka, ki je imel ptiča privezanega na niti. Kolikorkrat je hotel ptič sfrčati, vsakokrat ga je potegnila nazaj nit, da je padel na tla. »Lej,« si je rekel Anzelm, »takó je tudi s človekom, ki je navezan na dobre navade ali pa na razvade. Kolikorkrat ga hoče strast odtrgati od

Boga, vsakokrat ga potegne nit navade nazaj in pridrži. Pa tudi razvade zadržujejo človeka, če ga hoče trenutna gorečnost odtujiti svetu in dvigniti k Bogu.«

Dobre navade so torej res močan pomoček pri vzgoji, razvade pa pravtako močna ovira. Česar se človek privadi, mu je prijetno in lahko; v čemer se pa razvadi, tisto nerad popusti.

Dobre navade se utrjujejo v gojencih zlasti s pravilnim dovoljevanjem in odrekanjem, pa tudi z modrim ukazovanjem in prepovedovanjem, zlasti pa še z lepimi zgledi.

V naslednjem podrobneje izpregovorimo o teh mogočnih vzgojnih nagibih in vplivih na otrokovo voljo.

(Dalje.)

Vojna molitev sv. Hedvike, šlezjske vojvodinje.

Silna tartarska bitka je bila končana. Noč je legala na krvavo bojišče. Semintje se je začul še v večerni tihoti bolestni jek umirajočega bojavnika, tartarska kletev ali zdihljaj iz krščanskih ust. In zopet je bilo tiho kot v grobu... Daleč od tu na vojvodskem gradu v Krosen-u kleči v poltemni sobani žena, mati, sv. Hedvika, šlezjska vojvodinja (umrla 15. oktobra 1234 v Trebnicu).

Vojvodinja moli plamteče ter vzdihuje k Bogu: »O neskončno Usmiljeni, prizanesi!« Strese se po celem životu... Jeli mar ostro materino oko videlo v daljavo? Ali pa ji je bilo po božji prikazni razodeto? — »Amen! Zgôdi se!« je rekla verno in vdano. Žrtev zahteva Bog od nje; četudi je težka, njeno srce je pripravljeno.

V svoji materinski bolesti pokliče sredi noči zvesto služabnico.

»Detmundis,« izpregovori s tresočim glasom, »vedi, da sem že izgubila svojega sina. Moj edini sin¹ me je zapustil hitro kot ptiček. Na zemlji ga ne bom videla več.«

»Plemenita gospa« — jo skuša služabnica tolažiti, — »saj še ni bilo nobenega sela, ki bi prinesel tako sporočilo. Pomirite se; to so bile le hude sanje.«

Toda sv. Hedvika odgovori: »Gola

resnica je, kar sem povedala. Toda prosim, ne razodeni te žalostne novice nikomur, tudi ne moji sinahi in hčeri, da ne bosta pred časom žalostni in potrti.« —

Minuli so trije dolgi, bridki dnevi. Kar pridrvi sel z bojišča ter sporoči smrt sinovo, kakor jo je v duhu videla vojvodinja.

Sveta žena je ostala trdna, vdana. Nobena solza ni porosila njenega očesa; mirno ji je ostalo lice. Ljubeznivo tolaži sinaho Ano, ki je postala zapuščena vdova ter hčerko Jerico, sestro padlega.

»Tako je božja volja« spregovori. »Tudi nam mora biti všeč, kar Bog hoče in kar se njemu zdi prav.«

Sklene roki ter srčno moli: »O Gospod, zahvalim te, ker si mi dal sina, ki me je ljubil celo življenje, me spoštoval in me ni nikdar razžalil. Če tudi bi ga rada imela še pri sebi na zemlji, vendar mu privoščim iz srca, ker je po svoji krvavi smrti na veke zjedinjen s Teboj, svojim Stvarnikom v raj. Tebi, o Gospod, iskreno priporočim njegovo dušo.«

* * *

Žena, mati, sestra, nevesta! Morda izveš žalostno novico, da je padel tvoj mož, sin, brat, ženin. Moli vdano božjo previdnost in hvali Boga za vse, kar stori! Vzornica ti bodi sv. Hedvika! Obenem pa tudi zavetnica in priprošnjica!

¹ Vojvoda Henrik Pobožni.

Zgubljeni poklic.

P o v e s t.

(Dalje.)

XVI.

Ko sem se zavedel, našel sem se v postelji. Premišljeval sem, kako slabi plamen plinove svetilke s svojo blede svetlobo tožno razsvetljuje sobo. Bil sem že izven sebe ter sem mislil, da je to ona svetilka, ki sem jo vsako jutro videl v spal-

Najprej sem se raztreseno spominjal gledališkega odra, množine gledalcev, burnega ploskanja, ki je vse više raslo. Ali slike so mi prihajale razdeljene in jih nikakor nisem mogel urediti in zložiti v celoto. — Naposled so se mi pojmi razbi- strili, razjasnili se na poseben način. Pri-

Po tem revnem življenju pokaži nam Jezusa! ..

Jaz sam bom tvoje preveliko plačilo ...

nici. Čakal sem, da zazvoni za vstanek, ali zastonj. Nikdo ni prišel, da zmoti ono grobno tišino. Poskušal sem se vsesti na postelji, toda padel sem nazaj. Poskusim zopet, a tokrat sem se prepričal, da mi je telo slabo, utrujeno. Ne pomaža mi nikako natezanje. Neka onemoglost me je držala priklenjenega na posteljo. Hotel sem zaklicati, a niti ust nisem mogel odpreti. Videč, da je vsak poskus zastonj, vdal sem se in začel premišljevati dogodke zadnjih dni.

kaže se mi črno truplo, polno peg, dve grozni in izbuljeni očesi. »Kaj je bilo vse to?« Mogoče grozne sanje, strahovita prikazen, katere se moram otresti? Kateri so oni obrazi, ki prihajajo pred me?

Kaj je to? Gorečo svetilko pomaknejo k mojemu licu. Krož moje postelje je stalo mnogo ljudi. Spoznal sem svojega očeta, mater, svojega učitelja; spoznal sem — oh! da, da — Karla. Srce mi je bilo močnejše, vzdih se mi je izvil iz prsi. Oči

so se mi napolnile s solzami... Videl sem zavodskega zdravnika, nato duhovnika v koretlju in štoli, katerega nisem poznal. — Ali so to sanje, ali prikazen, ali pa resnica? Natezal sem se, da zakličem, ali ust nisem mogel odpreti.

Kaj se je zgodilo z menoj? Zdravnik mi otipa žilo... zopet mi primakne gorečo svečo k očem in ponovno se dotakne žile ter reče: »Isto kot davi; samo opažam simptom, ki naznanja skoro krizo.« — »Mar ni več upanja?« zakliče obupno moja mati, »mar ni mogoče, da nas razume?« — »Vem, da bi se vsi veselili, ko bi siromak dal kak znak, da nas razume,« odgovori zdravnik. »Poskusite vi, gospod,« pokliče mojega očeta. Oče se približa k zggljavju, prime me za roko, močno stisne, poljubi me na čelo in nežno reče:

»Dragi Hinko, sinko moj, daj vsaj kak znak, da nas poznaš, in da vidiš, da ti mašnik daje odvezo. Reci, da želiš iti v nebesa in nas tam čakati.« Vse sem slišal, vse videl in ne vem, kako da me te besede niso ubile! — Umreti! Umreti tako mlad, v cvetu življenja! Umreti, ko sem se oddaljil od svojega Boga, ko sem ga pozabil! A On je bil tako dober z menoj!

Ne morem opisati, kaj vse sem pretrpel v tem času. Hotel sem govoriti, premakniti se, vsaj obrniti glavo... Ves moj napor je bil zastoj, nisem mogel ne besede spregovoriti, niti dati kakega znamenja. Zdelo se mi je, da umiram. Mati se mi približa, vrže se na kolena pred posteljo in začne jokati... Vsi so jokajoč poklekili, a duhovnik izgovori nad menoj besede odveze. Zakaj nisem mogel zaklicati vsaj poslednje besede: Z Bogom!

»A zdaj,« reče zdravnik, »priporočam najstrožji molk.« Slišal sem in poskusil sem dati znak, da naj ostane pri meni Karlo, toda niso me razumeli, pa tudi videl nisem več nikogar...

XVII.

Dolgo sem visel med življenjem in smrtjo. Ko sem se prebudil, ves znojen in izmučen ter izven sebe, sem iz celega grla močno zaklical. Na ta klic so pritekli od vseh strani. Prosil sem takoj, da me oblečejo, da vstanem, ker se mi je zdelo, da sem popolnoma zdrav. Umirili so me, zelo ginjeni. Mati je bila vsa izven sebe od veselja. Predstojniki so se radovali, da je kriza tako srečno minila.

Komaj sedaj sem videl, da sem se rešil iz velike nevarnosti. Počasi sem zbral

svoje misli, spomnil sem se vsega groznega dogodka. V osmih dneh je vsa nevarnost izginila; a moji starši, videč, da ozdravljam, so se vrnili v mesto.

Karlo, ta verni in pobožni Karlo, je dobil dovoljenje, da mi sme biti bolniški strežnik, in prebil je mnogo ur ob moji postelji. Usmiljeni Bog me je hotel zopet nazaj poklicati po mojem starem prijatelju. Blagi mladenič me je kratkočasil z mnogimi prijetnimi smešnicami; čital mi neka poglavja iz dobrih knjig, pripovedoval mi o šoli, o zabavah in sorodnikih. Ali kadarkoli sem obrnil govor na svoj poklic, vselej je obrnil spretno govor na druge reči.

Nekega dne, ko me zopet prekine in mi naroči, da naj molčim o tem, sem začel jokati. Tedaj stisne moje roke med svoje in me prosi za odpusčenje. Videl sem, da so se v njegovih očeh pokazale solze.

»Karlo!« zavpijem, »mar ne vidiš, da me je hotel Bog na izvanreden način poklicati nazaj k sebi? O bodi še za Hinka nekdanji Karlo, a jaz ti obljubim, da bom tvoj prejšnji Hinko.« — »Pa kaj hočeš s tem reči, moj Hinko?« — »Ti dobro veš, moj preblagi Karlo, da se hočem vrniti k Bogu in ako me on ne zavrže, se njemu ves posvetiti.« — »Ali ti mar ni tvoja mati izrečno zapovedala, da se z menoj ne smeš razgovarjati o takih rečeh?«

»Vem, mili prijatelj, da v takih slučajih ubogim staršem ne preostaja drugega, nego se žrtvovati, ali tudi za njih sinove je najtežja skušnjava ta, da se na žalost večkrat moramo spreti z voljo onih, katerim smo dolžni toliko hvale. Bog bode tudi meni podelil hrabrost in moč, da zloim vse verige in da ustrezem edino njemu. Da, Karlo, čutim, da me on kliče nazaj k onemu svetemu navdušenju, k moji nekdanji gorečnosti. Veruj mi, to ni samo trenutno navdušenje. Mnogo sem o tem razmišljal prej, nego sem tebi razodel. Vem namreč za gotovo, da je smrt Galliera zadnji klic božji. Mislim, da mi Bog ne more govoriti jasneje. Ne morem ostati gluha. Sprevidim minljivost varljivega sveta in nečimurnost, s katero je obdano življenje.«

»Dosti, zadosti, mili prijatelj! Zadovoljen sem, kar mi govoriš, ali ne morem ti svetovati, da bi ne ubogal svojih staršev. Tege ne morem, niti nočem. Poslušaj me torej, moj dobri Hinko. Ti si mi pravil, da je tvoj oče dober in pobožen, a da je tudi mati krepostna, da te ljubi neizrečeno, čeprav se protivi tvojim željam. Pa dobro, ojunači se in obrni se do očeta. Piši mu

vse, odpri mu celo svoje srce in ravnaj se po njegovem nasvetu; a povej mu tudi to, da veš za gotovo, kako se bo tvoja mati odločno protivila tvojemu namenu. Mi pa bomo med tem molili. Pa ako bo tvoj oče pritrldil tvojim željam ter se jim noče protiviti, potem imaš v tem gotov znak, da te Bog hoče imeti zase. Kaj se ti zdi, Hinko?»

»Ti si v resnici angel, drage volje hočem poslušati tvoj nasvet ter vse tako storiti, kakor si mi rekel.« Pisal sem očetu.

XVIII.

Naposled sem popolnoma ozdravel in nadaljeval prekinjene nauke. Moji tovariši so opazili, da sem se spremenil. Hudoobni so bili še vedno prestrašeni zbog smrti svojega druga ter se niso drznili niti spregovoriti; a dobri so se razveselili, videč me zopet v svoji sredi. Bil sem vedno med prvimi v šoli, pa ker sem bil živahen in vesel, so me vsi ljubili.

(Dalje.)

Čudna naključja ...

Kaj zanimive so sledeče črtice, ki nas obenem spodbujajo k resnim mislim.

Dvakrat je cesar Napoleon I. zadržal v jetništvu papeža Pija VII. v Savoni in Fontenblô.

Dvakrat so tudi evropske vevlasti imele Napoleona I. zaprtega — na otoku Elbi in na otoku sv. Helene.

Sedem let je trajalo jetništvo Pija VII.; natančno sedem let je bil tudi Napoleon I. jetnik.

Na gradu Fontenblô je hotel preširni cesar slabotnega starčka, papeža prisiliti, da bi se odpovedal svojim deželam; na ravno tem gradu je moral Napoleon I. dne 11. aprila 1814 podpisati listino, s katero se je slovesno odpovedal vladarstvu Francoske in Italije.

Napoleon je bil skoraj prerok proti lastni volji. Nekoč je jezno zarohnel nad belgijsko duhovščino, ki se ni zadosti pokorila njegovim nasilnim odredbam: »Če bi vi imeli kakšno moč nad menoj, bi gotovo mojo glavo obrili ter me poslali v kak samostan ali celo v Afriko.« Štiri leta po-

zneje je bival na suhem in peščenem afrikanskem otoku sv. Helene kot pregnanec in jetnik.

Ako poiščemo dan smrti Napoleona I. (5. majnika), najdemo, da se ravno isti dan praznuje v Cerkvi god nekega papeža Pija (sv. Pij V.). Papežev god je bil smrtni dan Napoleonov. Ob skali sv. Petra si bodo še marsikateri sovražniki papežtva razbili glave, kot se je zgodilo Napoleonu.

Isti dan, ko so prve francoske čete leta 1870. zapustile Rim, so bili Francozi tepeni pri Weissenburgu in so v tej bitki izgubili ravno toliko mož, kot so jih odpoklicali iz Rima. Isti dan, ko je zadnji francoski vojak zapustil rimsko pokrajino, so izgubili Francozi bitko pri Reichshofen-u. 4. septembra 1870, kateri dan je izgubil Napoleon III. svoj prestol, je padel ravno na dan desete obletnice, ko se je združil z grofom Cavourjem, da ustanovi zedinjeno Italijo, papežtvo pa poniža. Isti dan, ko so Lahji prišli pred Rim, so pridrli Prusi pred Pariz ter so mesto obkolili.

Pravični Bog še živi in bo tudi današnje sovražnike Rima in sv. Cerkve ponižal!

Rod slovenski, blagor ti!

Rod slovenski, blagor ti!
ker Marijin narod si;
Nje oko nad tabo čuje,
Ona tebe zla varuje.
koga torej bi se bal?

Rod slovenski, blagor ti!
ker Marijin narod si;
moč sovražna ti ne škodi,
saj Marija je povsodi
s taboj, zate se bori.

Rod slovenski, blagor ti!
ker Marijin narod si;
le do konca zvest Njej bodi,
Ona te nekraj privodi
tja, kjer ni vojská, gorjá.

Slavnost na Brezjah.

V proslavo cesarjevega rojstnega dne in za blagor domovine, širje (Avstrije) in ožje (Slovenije), je bila 16. in 17. avgusta pri Mariji Pomačaj na Brezjah velika cerkvena slavnost.

Zvečer je bila procesija z Najsvetejšim, ki jo je vodil presvetli g. knezoškof, potem je bilo sv. Rešnje Telo izpostavljeno celo noč in drugi dan do 10. Število obhajancev je bilo zelo veliko. V torek ob 10. je bila velika škofova sv. maša, pred katero je pridigal v cerkvi gosp. kanonik dr. Lampe, pred cerkvijo pa poslanec dr. Korošec. Število udeležencev so cenili na 10.000. Bilo je lepo — manjkalo pa je nekoliko rediteljev in reda.

Po veliki sv. maši je molilo ljudstvo v cerkvi in na trgu pred cerkvijo za g. knezoškofom molitev, ki jo tukaj prinašamo, da jo lahko tudi doma molite:

Molitev naroda.

Ljubi Jezus! Zaupljivo se približamo Tvojemu presvetemu, ljubezni in usmiljenja polnemu Srcu in Ti ponovno obljubujemo pokorščino in zvestobo do smrti.

Ponižujemo se pred Teboj v prah in slovesno priznavamo, da si Ti naš Gospod in naš Bog in da nam je prva in najvišja postava Tvoja sveta volja, kateri se ponižno klanjamo, brez vsakega pridržka.

Glasno izpovedujemo svojo pregrešnost, svojo upornost in malomarnost in s strahom se zavedamo, da nam po naši zaslugi ne gre drugo kot kazen in da nimamo niti najmanjše pravice, od Tebe kaj zahtevati.

A spominjamo se Tvojega dela odrešenja, Tvojih neizmernih zaslug, ki si jih pridobil s Svojim učlovečenjem, s Svojim krepostnim življenjem, Svojim bridkim trpljenjem in s Svojo bolešno smrtjo; spominjamo se, da si v Svoji neskončni ljubezni ves ta zaklad Svojih svetih zaslug namenil nam, da nas otmeš vsega hudega.

In v svesti si tega, smo prišli sem, v svetišče Tvoje svete matere, trkamo na Tvoje presveto, ljubezni žareče Srce in Ti prednašamo svoje pohlevne in ponižne prošnje.

Prosimo Te, ljubi Jezus, za našega cesarja Franca Jožefa I., ki je po Tvoji milosti naš vladar. Vladaj ga, varuj ga, štiti ga,

podpiraj ga, blagoslovi ga in ž njim celo njegovo hišo. —

Prosimo Te, o Gospod, za našo širno avstrijsko domovino; nakloni ji Svoje dobrotljivo varstvo zoper vse sovražne sile, da izide velika in srečna iz vseh težav sedanjega časa, in bodi pod Tvojim svetim vodstvom dobra, pravična in mogočna mati svojih narodov. —

Ljubljeni naš Zveličar, knez miru, ukaži konec svetovnemu požaru in v svitu zmagoslavja resnice in pravice upostavi, Vsegamogočni, ljubezen med narodi in vladarji, kot vir časne in večne sreče človeštva. —

Usmiljeni Jezus, ozri se milostno na vse naše ljube in draže, ki stoje na bojnem polju v obrambo domovine, zvesti svoji pred Tvojim obličjem storjeni prisegi; nakloni jim Svojo pomoč in tolažbo, vlij v njihova srca pravo krščansko junaštvo, varuj jih nesreče in, če morajo po Tvoji sveti volji, v zvestem izpolnjevanju svoje dolžnosti, pustiti časno življenje, nakloni jim v zameno, iskreno Te prosimo, večno življenje.

Mili naš Odrešenik! Spomni se v posebni usmiljenosti vseh, ki v tem boilesti polnem času žalujejo za ljubimi in dragimi, zlasti pa nakloni pomoč in tolažbo zapuščenim vdovam, sirotam in staršem! —

Naš Jezus, vsemogočni Gospod nebes in zemlje! Ozri se milostno na nas, Tvojemu presvetemu Srcu posvečeno ljudstvo, in nakloni nam, po prestanih težkih prizkušnjah, srečno bodočnost! Glej, Gospod, naš mali narod je velik v svoji veri in svojem zaupanju v Tebe. Bodi naš nezmotljivi vodnik in privedi nas do večnega cilja. **Amen.** —

Ljuba Mati božja, Gospa nebes in zemlje, kraljica našega Tebi posvečenega naroda! Pomačaj nam s svojo vsegamogočno priprošnjo, da Tvoj božji Sin dobrotljivo usliši naše ponižne in pohlevne prošnje. Pokaži nam, da si naša dobra mati in naj od Tebe sprejme naše prošnje On, ki je Tebe izbral za Svojo mater. **Amen.** —

Večni Oče, vsemogočni stvarnik nebes in zemlje, usliši naše pohlevne prošnje, če so združljive s Tvojo častjo in z našo večno srečo. Toda Tvoja volja naj se zgodi in ne naša. **Amen.** —

Biti Marijin otrok, bodi ti vedno ponos!

Prvotno je te besede malo drugače napisal naš pesnik Vesel-Koseski. Opominjal je namreč nas Slovence k narodni zavednosti, naj si štejejo v čast, da smo Slovenci, pa nam je zaklical:

»Biti slovenske krvi,
bodi Slovencu ponos!«

Te njegove besede so mi prišle na misel, ko sem se namenil, napisati Vam fantom in dekletom Marijinih družb, da boste tudi vi ponosni ali da si šteje v čast, ker ste Marijini otroci.

Včasih ali pa tudi večkrat se namreč dobe fantje, pa tudi dekleta Marijinih družb, ki se premalo zavedajo te časti. In ker se je ta ali oni ne zaveda, pa naredi neumnosti in nerodnosti, ki so v sramoto tistemu ali pa tisti sami in vsej družbi. Njegova ali njena senca pade na vse. Potem pa ljudje jezikajo: »Lepa družba, ki ima take med seboj!« ali »To so družbarji, družbarice; vsi so enaki, enake!« itd. — To je sicer krivica, da se zaradi enega človeka obsoja vsa družba, a je žal vsled črnogleda človeške narave splošno razširjena in moramo z njo računati in ji skušati v okom priti.

Da se torej takim krivičnim obsodbam ne dá prilika, naj se vsak Marijin otrok zaveda svoje časti in naj častno živi! — Da se boste te svoje časti bolj jasno in živo zavedali, vam podam v preudarek nekaj misli:

1. Na Slovenskem se je ustanovila prva Marijina družba v Ljubljani leta 1605. V njo so se poleg preprostih meščanov vpisali v obilnem številu tudi duhovniki, in med njimi kanoniki, opati, škofje ter visoka plemenita gospoda. Tako so bili v Marijini družbi stiški in kostanjeviški opatje, slavni knezoškof Tomaž Hren, njegov naslednik škof Rajnald Skarliki in celo kardinal Leopold Karol Kolonič, nadškof v dunajskem Novem mestu.

Gljivo je, kar se bere o škofu Skarlikiju v knjižici »Slava Mariji« in kar je tudi zapisano o njem v tedanji družbeni knjigi pod njegovim imenom, namreč to-le: »Mož je bil bolan in ni mogel iz hiše; zato je poslal vodniku Mar. druž. pismo, v katerem prosi, da ga sprejme med družbenike Marijine. V pismu pravi: Ko sem prišel na svet, me je mati posvetila službi Device Marije; njej sem se vsega daroval, ko sem bival v Gradcu in na Dunaju. To hočem storiti tudi zdaj kot škof ljubljanski: darujem se Materi božji, v nebo vzeti, zakaj na praznik Marijinega vnebovzeta sem bil v škofa posvečen in rojen sem bil na praznik Marijinega oznanenja.«

Izmed svetnih velikašev imenujem samo nekatera bolj znana imena. V Marijini družbi so bili med mnogimi drugimi tudi: baron Fran Barbo, več grofov Turjaških, grof Eberhard Blagaj, grof Feliks Lamberg, sam cesar Ferdinand II., ki je lastnoročno podpisal svoje ime v družbeni imenik.

Vsa ta slavna in plemenita gospoda je bila ponosna na to, da je bila vpisana Marijino družbo. In naslov »sin Marijin« se jim je zdel bolj časten in imeniten, kakor vse plemstvo, baronstvo in grofovstvo. Pa vsi ti so se tudi potrudili, da so z lepim življenjem dajali čast lepemu imenu »sina Marijinega«. Ta čast jih je navdajala z nekim svetim ponosom in studom pred vsem nizkotnim in nepoštenim.

No, ti, kmečki fant, kmečko dekle, ali pa tudi, če sta gosposka, nič ne de — kar je bilo za to visoko gospodo čast, menda tudi za te ni sramota! Kaj praviš na to, a? Bodi ponosen na to, na kar so bili ponosni škofje in kardinali, baroni in grofi, knezi in cesarji! Pa ta ponos naj ne bo prevzetnost, ampak zaničevanje in stud nad vsem grešnim in nepoštenim, ki se ga varuj, da si z njim ne umažeš svojega lepega imena, »sin, Marijin, hči Marijina.«

2. Ali je pri Vas kaj velika družba?

Morda vas je za eno stotnijo, morda celo za eno kompanijo ali še več; ali če vas ni toliko, vas je vsaj za eno četo ali dve.

Vaše čete pa so v resnici bojne čete, ki se vojskujejo pod Marijino zastavo za čednost in večno domovino. — Imate pa li ponos, ki je potreben bojnim četam?

Glejte, kako so vojaki ponosni na svoj stan! Berete po vseh concih in krajih, v pismih in časopisih o dogodkih na bojišču. Pa vidite, kako so naši vojaki ponosni na svoj polk (regiment), svojo kompanijo, stotnijo, četo. Naj bi se kdo drznil pozabljati, to bi jo skupil! Niti dotakniti si ne dajo svoje bojne časti.

No, pa obrnimo zdaj ta vojaški ponos na naše Marijanske bojne vrste! Ali ga najdemo enakega tudi med njimi? Ponekod da, a povsod ne, in ne pri vsakem udu.

Držite na čast družbe vsi! — Kako? Prvič s tem, da ji s svojim življenjem nihče ne dela sramote! Da ni begunec izpod zastave Brezmadežne pod prapor satanov! Vsak tak nezvestež dela sramoto celi družbi in krivico vsem dobrim udom, ki morajo zaradi njega bridke slišati in požirati.

Drugič s tem, da vsak in vsaka brani čast cele družbe in posameznih udov proti krivičnim napadom. Držite skupaj! Vsi za vsakega, vsak za vse!

Tretjič s tem, da se ne bojite bratovskega, oziroma sestrskega posvarjenja, kjer je potrebno in kakor to zahtevajo družbena pravila. Ne prikrivati gnilobe, da ne okuži cele družbe. Kdor vam dela nečast, pa se ne zmeni za lepe opomine, nastopite odločno proti njemu; ali boš tak, kakor se spodobi, ali pa ne boš med nami! Garjavih ovca ne maramo! Torej ohranite neomadeževano svojo marijansko bojno zastavo, pod katero se borite za čednost in večno domovino! Imejte v sebi plemeniti vojaški ponos!

3. Čegav pa si ti, fant? pa čegava si ti, dekle, ki to bereš? — Že slišim za odgovor tisoč in tisoč družinskih imen, precej znanih, še več pa neznanih. Pa če vas tudi vseh ne poznam, vem dobro, s čim se vam vsem takoj prikupim in s čim ravno tako hitro zamerim.

»No, s čim pa?« vprašate.

Vidite, če rečem: »Vaša družina je pridna in poštena,« se vam vsem dobro zdi in me boste prijazno pogledati. — Če pa rečem: »Vaša družina je zanikrna, ničvredna ciganska banda!« boste razžaljeni;

me grdo gledali in morda še tožili za razžaljenje časti.

Pa recite, če ni to res! — Glejte, glejte, kako ste občutljivi za dobro ime vaše hiše in družine! — Veste li pa, po čem se meri dobro ime kake družine? — Po njenih posameznih udih. Če so starišji dobri, otroci pridni in pošteni, je vaša družina na dobrem glasu. Ako pa je le en v družini tako malo narobe, je že nekoliko umazano ime družine. Ljudje že pravijo: »No ta družina je že dobra že, pa — ima tudi smet v hiši«. — In vsi, kar jih je dobrih v tisti družini, so večkrat žalostni in nevoljni nad tistim nerodnežem, ki dela nečast njihovemu imenu.

No, zdaj pa spet obrnimo te družinske razmere na Marijino družbo!

Marijina družba je tudi družina: mati je preblazena Devica Marija sama, duhovni oče je vodnik družbe, družbeniki in družbenice pa ste otroci te družine.

Kaka pa je kaj vaša Marijanska družina? Mati je gotovo najboljša, ona je Mati brezmadežna, Mati prečista, vzor vseh mater vseh časov. Duhovni oče se tudi gotovo trudi po svojih močeh, da bi bil to, kar mora biti, sicer pa nam njega ne gre presoјati. Eno pa rečemo: kakor mora družinski oče včasih nad otroci ostro zavpiti in poropotati, če ne izda njegova lepa beseda, mora ravno tako včasih tudi gospod vodnik resno, pa tudi z neko nevoljo šibati razne trdovratne razvade svojih duhovnih otrok. Pa nič se jih ne bojte zato; ne bodo vas ugriznili, hočejo vam le dobro. — Na kakšnem glasu je torej vaša Marijanska družina, je odvisno zlasti od vas, otrok te tako lepo imenovane družine.

Čim lepše je ime družine, tem grše je od tistega, ki ji dela sramoto. — Če ste torej v vaši družbi samo dobri, pošteni pametni fantje, ali dobra, nedolžna, pametna in pobožna dekleta, potem vam častitam in rečem, da je vaša Marijanska družina ali družba dobra, hvalevredna. Bog vas samo ohrani stanovitne in vam daj vsako srečo!

Če pa trpite med seboj kake garjeveponočnjake, klafače ali drugo tako fantovsko smet; pa če trpite dekleta med seboj plesavke, hinavke, grde jezicnice ali kake norčave nesramnice, potem pa moram vašo družbo bridko pomilovati in žalosten reči, da je slaba, nagnata. Krivi ste pa tega tisti, ki niste vredni lepega imena »otrok Marijin« in pa tisti, ki gnilobo prikrivate in ji dajete potuho. — Če

držite kaj do imena ali časti vaše družine, ven z gnilobo iz hiše!

4. No zdaj pa še eno vprašanje: na katero boste prav lahko odgovorili; saj ste sami brihtni fantje in prebrísana dekleta. — Kaj pravite, čegav hlapec je bolj imeniten: ciganski ali cesarski? — »Cesarski!« se smejete in kličete vsi. Prav ste rekli. Čim imenitnejši je gospod, tem imenitnejši je tudi njegov hlapec.

Zdaj pa še eno vprašanje: kateremu hlapcu se spodobi lepše obnašati in poštenje živeti: ciganskemu ali cesarskemu? — »Cesarskemu!« kličete zopet vsi in se smejete, češ, to so pa res lahka vprašanja. To je samo po sebi razumljivo, da je cesarski hlapec bolj imeniten kot ciganski in da mora lepo in pošteno živeti, da ne bo v sramoto in jezo svojemu cesarskemu gospodu. Vse prav! Sem vas že dobil na svojo stran.

H komu ste pa vi stopili v službo, ko ste bili sprejeti v Marijino družbo? Bom kar sam odgovoril namesto vas. Pri sprejemu ste z vso resnobo slovesno govorili te-le besede: »Vpričo svojega angela varuha in vseh božjih svetnikov izvolim si danes tebe (Marijo, kraljico nebes) za svojo gospo... Trdno sklenem, da ti bom vedno zvesto služil(a).«

Čegav služabnik ali služabnica si torej? Marijin(a), kraljice nebes in zemlje. — Če se pa mora že služabnik pozemeljskega kralja lepo obnašati in pošteno živeti, tem bolj služabnik in služabnica nebeske kraljice! Kakor se ne spodobi, da bi se kraljev hlapec družil ali pajdašil s ciganskim hlapcem, tako se tudi vam ne spodobi, občevati s hlapci in deklami hudobnega duha. To pa so vsi tisti, ki ne marajo za Boga in čednost, ki se jim gabi vse lepo in pošteno, pa strežejo svojim grdim strastem: nečistosti, pijanosti, brezbožnosti. S temi nimate nič opraviti! Sramotno je za vas, pečati se s takimi cigani!

Pa bo kdo rekel: saj ne držim s takimi, misem njihovih misli, ampak nerad se komu zamerim, pa se včasih tudi s takimi kaj pogovorim in jim kaj pritrđim. Ta izgovor je ravno tak, kakor če bi kdo rekel: cigani so me seboj vabili, pa sem ž njimi potegnil, da se jim ne zamerim, četudi sem s tem napravil žalost svoji materi. — Ravno tako ti: ciganom se bolj zameriti, svoji nebeski materi pa ne. Ali ni to grd in nehvaležen sin, grda in nehvaležna hči, ki so mu (ji) cigani več, kakor rodna mati?! Ali ni tak ničvreden, ki več drži do ničvrednih ljudi, kakor do

svoje nebeske Matere?! — Takim strahopetcem veljajo besede Jezusove: »Kdor mene zataji pred ljudmi, ga bom tudi jaz zatajil pred svojim nebeskim Očetom, ki je v nebesih.« (Mat. 10, 33.) — V slabi družini se tako strahopetno vedeš, kakor da te je sram, biti v Marijini družbi. In z vsem svojim obnašanjem skušaš nekako zatajiti, da nisi Marijin otrok, da ni ona tvoja mati. Kdor pa Marijo zataji pred ljudmi, tega bo tudi ona zatajila pred svojim sinom, ko pride pred njegov sodni prestol ob svoji smrtni uri in na sodni dan.

Bodi odločen in ponosen služabnik Marijin, oziroma odločna in ponosna ter pogumna Marijina služabnica! Nikdar ne išči slabe družine! Če pa kdaj slučajno ali pa zaradi kakega opravka prideš med slabe ljudi, tedaj pokaži neustrašeno svojo barvo! Ne pritrđuj jim, ne kimaj jim, ne smej se njihovim umazanostim, ampak odločno jih zavrni, potegni se za vse lepo in pošteno, zlasti za čast božjo in Marijino pa skušaj čim preje zapustiti jamo razbojnikov! — Če boš tako odločen, te bo v srcu spoštoval tudi nasprotnik.

Berem, da je l. 1863. umrl v Angulemu na Francoskem topničarski polkovnik Parkeron, ki je bil vodja in nadzornik cesarskih smodnišnic. Umrl je lepo s pobožnim vzdihom: »Jezus, Marija, Jožef!« V svojem življenju je bil izvrsten vojak, odločen kristjan in goreč častivec Matere božje. Ko je bil enega svojih sinov poslal na vseučilišče v Pariz, mu je kmalu nato pisal to-le pismo:

»Moj sin, razobesi takoj svojo zastavo pod varstvom Matere božje, da se bo vedelo, kdo da si. (To se pravi: pokaži svoje versko mišljenje)! Čez 48 ur naj ne dvomi več nobeden tvojih sošolcev, kdo si in kakšen si. To je edino sredstvo, da se izogneš vsaki hinavščini. Bodi odkrit in odločen kristjan! Le ne biti strahopeten! Kdor ima čast, da je kristjan in otrok Marijin, takemu ni treba pri drugih beračiti za potrpljenje z njegovim prepričanjem. Tak ima marveč pravico zahtevati, da ga spoštujejo. Tako sem ravnal jaz več kot 40 let.«

To so možate besede, kaj?! — Kar je veljalo njegovemu sinu, velja v polnem obsegu trdi vam, sinovom in hčeram Marijinim.

Vojniki Marijini ste. Zavedajte se s ponosom te svoje vojaške časti, pa se vohskujte srčno in odločno za njeno čast; in čast vam!

Otroci Marijini ste. Bodite ji iz srca dobri otroci, da jo ljubite in ji delate veselje; in potem čast vam!

Služabniki in služabnice ste nebeške Kraljice. Kolika čast, kako imenitna služba! Zavedajte se tega prav živo, pa služite

svoji Kraljici zvesto vse dni svojega življenja. V tem svetem ponosu zaničujte nizkотно sodrgo in ne pečajte se z njo, da vas ne umaže! In čast taki zvestobi!

Kar si, bodi s celim srcem! Najslabše je polovičarstvo. **Župnik M. Štular.**

† Frančiška Cundrč.

(Konec.)

5. Po Mariji k Jezusu.

Ko se je leta 1899. ustanovila v Gorjah Marijina družba, je bila pokojna Frančiška med prvimi, ki je pristopila vanjo. In med prvimi je ostala do smrti. Med prvimi ne po številu, ampak po vztrajnosti.

Marijina družba, kako lep je tvoj namen! Ali kako malo deklet je, ki ga prav umevajo! Koliko deklet omahuje med Marijo in med svetom! Ne tako pa pokojnica. Srčno prosi Marijo:

Mati,
prej ko Tebe kdaj žaliti
daj mi raje smrt poslati.

Raje umreti, kakor grešiti, kakor zapustiti Marijo in njeno zastavo, to je njeno vodilo v Marijini družbi.

Vsaka Marijina družabnica obljubi ob svojem vstopu v družbo tudi, da bo skrbelo po svojih močeh, da bodo Mariji služili tudi drugi. Kako naj to stori? Deloma z besedo, deloma z lepim zgledom. To hoče storiti tudi Franica. V ljubkem pogovoru s šmarnicami v tihi gozdni samoti nam pove:

Srčno hočem jo (Marijo) prositi
da povsod bi vzklike
cvetke, ki za vzor častiti
Njo bi izvolile....

Pravo Marijino hčer boli, ko vidi, da marsikatera družabnica išče svoje veselje zunaj družbe. Napredek družbe je njeno veselje, njena sreča. Zato navdušuje omahljive članice, zato jih potrjuje v stanovitnosti, zato jih vabi k Mariji. Tudi Franica se obrača do takih omahljivih duš, ki so izgubile med svetom svoj dušni mir:

Srce drugam je zaželelo,
pa je zgrešilo pot miru...

Zato nemir ti v srcu kljuje,
oko se v solzah ti topi,
zato srce bridko vzdihuje:
O mir, o sreča, kje si ti!

O le nazaj! Le do Marije!
Pozablja Mati vse dolge.
Tam solnce sreče ti posije,
tam zopet najde mir srce.

Le do Marije! Potem pa po materi k sinu, po Mariji k Jezusu. Dobra Marijina družabnica mora biti tudi prijateljica Jezusa. Ali naj ljubi Mater in sovraži Sina? Kje je to mogoče! Prav tako tudi pokojna Franica išče Jezusa, hrepeni po njem, mudi se pred tabernakelnom. Zaveda se svoje slabosti, zato kliče:

O Gospod, nikar ne hodi,
v revščini me ne obsodi!

Ali zave se, da brez njega ni nič, da je res nevredna, a vendar potrebna, zato kliče dalje:

O tolažba, o sladkost
pridi, pridi rajski gost,
srce prazno mi napolni,
dušo mlačno izpopolni!

Po Mariji k Jezusu! Bilo je v soboto dne 23. januarja. Obhajali smo praznik Marijine zaroke. Tisti dan zjutraj si pohitela zadnjič k angelski mizi, zakaj popoldne tistega dne si odšla v večnost. Radi Marije si gotovo tisti dan pristopila k svetemu obhajilu, zvečer pa te je Marija sama odpeljala iz dežele popotovanja v domovino Jezusovo. Ali si kaj mislila, ko si tisti dan odhajala z Jezusom v srcu na svoj dom, da se bodo kmalu izpolnile besede prve tvoje pesmi, kar jih je objavil »Bogoljub«?

Ti skrbno čuvaj ta zaklad,
in zmagala bo gotova.
In ko prisije zadnji dan,
ko bode srečno boj končan
nevesta boš njegova...

Odhitela si torej od nas, kot hči k svoji Materi, kot nevesta k svojemu Ženinu. Kako je pač tam, kjer si zdaj! Go-

tovo tako, kakor si sama sebe gledala v duhu. Gotovo si združena pri Mariji s tisto nepregledno množico njenih otrok, o katerih poješ, da

Otrók bo množica tam prepevala
brezkončne himne blažene radosti,
odprt pogled ji v tvoje bo kreposti,
ob Tebi blaženstvo bo uživala.

Tam ob prestolu svoje in naše Ma-
tere ponavljaj za vse Marijine otroke tisto
lepo prošnjo, kjer tako ganljivo prosiš
Marijo:

Odpri srce, otrokom daj spoznati,
da prava čednost notri se raz-
cveta,
le ti jih hočeš varno pripeljati
tja, kjer glasi se pesem neizpeta..

Mi pa kličemo za teboj s tvojimi be-
sedami:

O kako srečna si! Jezus te ljubi,
k sebi zato te je peljal vesel,
gori med angelov rajskimi zbori
duh tvoj na veke mu slavo bo pet.

J. L.

Pregled Marijinih družb ljubljanske škofije.

Dekanija: Šmarije.

Dekanijski vodnik: Francišek Pešec, dekan v Šmariju.

Število Marijinih družb: 17, članov: 1721, Marijin vrtec: 71.

	Družba:	Ustanov. leto:	št.	Marijin vrtec: dečki deklíce
Šmarije	za mladeniče	1910	42	12
	» dekleta	1898	129	
			171	
Javor	za dekleta	1911	?	
Kopanjski	za dekleta	1906	54	
Lipoglav	za mladeniče	1902	23	
	» dekleta	1902	70	
			93	
Polica	za dekleta	1899	149	
Šent Jurij	za mladeniče	1902	19	
	» dekleta	1901	75	
			94	
Šent Vid pri Zatičini	za mladeniče	1900	61	
	» dekleta	1900	522	
			583	
Višnjagora	za dekleta	?	159	
Zatičina	za mladeniče	1903	43	
	» dekleta	1903	111	40
			154	59
Žalina	za mladeniče	1908	62	
	» dekleta	1899	205	
	» može	1913	?	
			264	

Dva padla junaka s severnega bojišča.

† Anton Pernè,

lovec 7. lovskega bataljona iz trsteniške fare, padel 16. maja 1915 pri Kolomeji.

Krute rane seka vojska: tako smo vzdihnil, ko smo zvedeli, da je padel Karunov Tone s Povelja pri Trsteniku, nečak č. g. prof. Fr. Pernéta, vrl, nadarjen mladenič, 22 let star in sedaj edini sin pri hiši. Vdan staršem, prijazen proti vsakomur, zgleden v vedenju, hrepeneč po izobrazbi, je obetal, da dobi v njem domača hiša izvrstnega gospodarja, župnija pa vrlega moža. Ni ga opustil shoda Marijine družbe in nikdar spovedi, kadar je bila za mladeniče oznanjena. Svojemu župniku je pisal avgusta meseca preteklega leta: »Veseli me, da se spominjate tudi nas vojakov, ker življenje pri nas vojaki je slabo. Nisem pozabil na glavni družbeni praznik. Zjutraj sem bil žalosten, ko sem se spomnil, kako bi bilo lepo, če bi pristopil tudi jaz k sv. obhajilu. To sem namenil, da bodem nosil družbeni znak vedno s seboj na vseh potih. Korajžen grem

na vojsko in vdan v voljo božjo.« In to neustrašenost in mirno vdanost je kazal ves čas. Z domovino je ostal v stiku s tem, da je tudi na bojišče redno dobival »Slovenca«, ki ga je posebno rad prebiral. Domačim je pisal okoli 50 pisem; in s Karpatov je tolažil starše: »Nič tako ne žalujte; kaj pa je, če padem, saj sem pripravljen.« Govoril je večkrat o smrti, in vendar je srečno preстал veliko bitk in hude zimske napore. Upal je, da bo smel priti radi tega na kratek dopust domov; a mesto njega je prišla domov le pretresljiva novica, da je sovražna krogla uničila mladeniča v cvetu njegovih let. O njegovi smrti piše njegov tovariš Jože Weisseisen, doma iz Kokre, takole: »Dne 15. maja sva bila skupaj. Bil je dobre volje, nasmejal se mi je in je dejal: »No, ali si

še živ?« Naša kompanija je imela nalogo Rusa pregnati iz zakopov, morali smo narediti naskok. Tudi Pernè je moral pristopiti k naši kompaniji, ker je svojo kompanijo zgrešil. Zjutraj, pred svitom dneva ga je Bog poklical k sebi. Sovražna krogla mu je predrila glavo: precej je bil mrtev. Ni bilo več mogoče govoriti z njim; petnajst korakov od mene je ležal. Večkrat mi je dejal, da bo on prej padel kakor jaz...«

Padel je 16. maja pri Kolomeji. Neki stotnik je sporočil nekim nemškimi staršem smrt njihovega sina: »Živel je kakor angel, padel je kakor junak!« Tudi o pokojnem Antonu bi skoro smeli tako reči. In to bodi tolažba vsem, ki za njim žalujejo in ki so ga poznali. Počivaj v miru, blagi mladenič, v daljni poljski zemlji! Tvoj spomin pa obujaj med tovariši še mnogo takih fantov!

† Jurij Ušlakar,

infanterist 17. pešpolka iz Čádovelj pri Trsteniku, padel 23. oktobra 1914 pri Wolzcodolní.

Pokojnik, pravi gorenjski korenjak iz poštene Ušlakarjeve hiše, je bil dober, tih mladenič. Kot zanesljiv ud Marijine družbe je delal čast fantovskemu stanu. Kdor je občeval z njim, ga je moral ljubiti; tudi tovariši vojaki na bojišču so ga radi imeli. Pri Wolzcodolní mu nekega dne podá četovodja daljnogled, naj namesto njega opazuje sovražnika. Komaj nastavi kukalo na oči, ga zadene krogla — v glavo. Njegova izguba je bridko zadela njegove tovariše, a še hujše njegove domače, mater, brate, in sestre.

Oba mladeniča, ki sta, prijateljsko združena v življenju, prelila junaško kri za našo skupno domovino, naj uživata sad svojega truda v pravi domovini nad zvezdami!

Slovenski misijonar

Usmiljenke v Odrinu.

Kakor je »Bogoljubovim« bralcem že znano, imajo usmiljenke zagrebške province v Odrinu (Adrianopel) na Turškem veliko misijonsko hišo, v kateri deluje za čast božjo več hrvaških in slovenskih usmiljenk. V balkanskih vojskah so odrinske usmiljenke požrtvovalno stregle ranjencem in skrbele za sirote. Zato so bile večkrat pohvaljene in odlikovane od bolgarske in turške vlade. Že eno leto nismo nič zvedeli od njih. Dne 28. julija pa je prednica odrinskih usmiljenk, sestra Marija Jozefa, Apostolstvu sv. Cirila in Metoda poslala naslednje pismo:

»Vse v večjo čast božjo! Pred enim tednom sem prišla v Bolgarijo, v Plovdiv, da tukaj opravi duhovne vaje. Tukaj se hvaležno spominjam Vaše plemenite dobrotljivosti, ki nas tudi v sedanjih težkih časih ni pozabila ter nam je po našem vrhovnem predstojniku poslala znatno podporo. Naj Bog stotero povrne vsem blagim udom Apostolstva sv. Cirila in Metoda.

Naš misijon, ki se vzdržuje z darovi blagih dobrotnikov, sedaj bridko čuti, da je čas splošne revščine in bede. Letos smo že večkrat mislile, da ne bomo mogle več ostati v Odrinu, ker katoliški narodi ne bodo več mogli podpirati našega misijona. Pa glejte, Bog nam je pomagal celo po rokah nevernikov in krivovercev! Ko sem naše težave potožila turškemu guvernerju (poglarvarju) v Odrinu, mi je rekel: »Bog hoče, da tukaj delujete, mi ne bomo

pustili, da bi vaše delo propalo in vam bomo pomagali.« Res nam je v najtežavnih dnevih dal moke za kruh. Tudi bolgarska vlada se nas je usmilila in nam poslala podporo. Takrat in večkrat smo vzkliknile: V tebe, Gospod, sem zaupal, ne bom osramočen vekomaj!

Tako smo prebile letošnje šolsko leto. V naši šoli smo imele nad 200 učenk, med njimi 34 bolgarskih sirot, katere smo morale z vsem oskrbovati, in so še zdaj v našem zavodu. Letos bodo tri Bolgarke preoblečene za kandidatkinje našega reda, več se jih je pa oglasilo, da se bodo kot aspirantke pripravljale za naš red. Nekoliko težavno je, ker se Bolgari bojijo svoje otroke pošiljati k nam v Turčijo, dokler so tako nestanovitne razmere in ne vemo, kaj še pride. V naši bližini se bijejo ljuti boji; vedno slišimo bobnenje topov (od Dardanel).

Draginja je velika kakor povsod, a vendar ni tolikega pomanjkanja, da bi se ljudje ne mogli siromašno preživeti.

Poslana podpora mi je pomagala, da sem tukaj v Bolgariji kupila usnja za obutal našim sirotam, ki že dva meseca bose hodijo. (Po leti naj le bose hodijo; tudi mi smo hodili in nam ni škodovalo! Ur.) Vsak dan vsi skupno hvaležno molimo za naše dobrotnike. Prosimo, nikar nas ne pozabite še v naprej. Prosimo, spominjajte, da so tam doli na balkanskem jugu delavci v vinogradu Gospodovem, ki potrebujejo Vaše pomoči.«

Prijateljem bosenskega misijona.

Kakor na vse misijone tako vpliva sedanja svetovna vojska tudi na naše delo za bosenski misijon. Odpovedati smo morali razstavo za bosenskega novomašnika Ivana Gojsilovića. Darov tudi nismo mogli odposlati. Vse smo varno in skrbno spravi-

lili in kakor hitro bo redni poštni promet v Sarajevo odprt, pošljemo vse našemu mladomašniku.

Č. o. Puntigam nam je naznanil, da se je moral začasno iz Sarajeva preseliti v zavod jezuitov »Kalksburg« pri Dunaju.

Tja bi torej morala biti naslovljena odzdaj vsa pisma in denarne pošiljatve za časa vojske. Oče Puntigam nam je tudi sporočil, kako je poln trdnega prepričanja, da se bo sedanja vojska srečno končala za katoliško Avstrijo; potem bodo začeli z zidanjem mladinskega doma in cerkve, ki se bo imenovala »Spominska cerkev nadvojvoda Franca Ferdinanda«.

Med vojaki je prišel tudi prav spreten arhitekt ali stavbenik v Sarajevo. Stanoval je pri očetih družbe Jezusove. Ko sta se z očetom Puntigamom spoznala in dogovorila, je začel vrli vojak-stavbenik v prostih uricah premišljevati o načrtu spominske cerkve nadvojvoda Franca Ferdinanda. Zamislil ga je in koj naredil dva lepa načrta. Oče Puntigam nam je poslal podobo bodoče cerkve in upamo, da jo lahko prihodnjič v »Bogoljubu« pokažemo svojim bralcem.

Oče Puntigam je s podobo vred poslal že prvo povabilo do nas Slovencev, rekoč: »Ko bodo blagoslavljali to cerkev, morajo priti Slovenci s posebnim vlakom k tej slovesnosti. — Bog daj, da bi mnogi izmed naših bralcev doživeli ta srečni dan!

Dobrotnike bosenskih novomašnikov bo tudi veselilo in zanimalo, ako jim sporočimo prisrčne pozdrave od našega prvega novomašnika g. Stjepana Prgometa in od lanskega novomašnika g. A. Benkovića. Oba sta spremljala skozi Ljubljano junaške čete, ki so šle nad verolomnega Italijana. Oba tolažita in previdevata ranjence v italijanski vojski. Zelo sta vzljubila naše slovenske kraje in naše slovenske ljudi. Pri slovesu sta rekla: »Bog nam daj dočakati mirnih časov! Tedaj pridemo prvo leto med Slovence, da si v mirnih časih ogledamo te lepe kraje. Tačas bom govoril popolnoma slovenski,« sta zagovarjala oba.

Ljubi dobrotniki in dobrotnice bosenskega misijona, treba se bo pripravljati na oni veliki dan, ko poromamo k tistemu kraju, kjer je zatisnil oči naš nepozabni, nam Slovincem toliko naklonjeni prestolonaslednik Franc Ferdinand.

K temu bo treba nekaj denarja. Le pridno štedimo vsak vinar, vsako kronco. A pri tem ne pozabimo tudi sirotic in revnih dijakov v tužni Hercegovini.

M.

Cerkveni razgled

Po svetu.

5. avgust — velik zgodovinski dan. Dne 5. avgusta so združene čete avstrijske in nemške iztrgale Rusom Varšavo in Ivangorod. Varšava je trdnjava prve vrste, obenem pa glavno mesto Poljske. Poljska je osvobojena. Katoliški nadškof je ostal v mestu, ruski pravoslavni se je pa umaknil v Petrograd. — Daj Bog, da bi naše armade enako zmagonosno nastopale proti verolomnemu Italijanu!

Dovolj vzroka, da molimo in pojemo vsak dan zahvalno pesem, imamo sedaj v Avstriji, toliko je zmag, ki so jih priborile naše zvezne čete proti Rusiji, kakor tudi proti Italiji na kopnem in na morju in v zraku. In zato se je cesarjev rojstni dan letos lahko povsod posebno slovesno obhajal.

God sv. očeta Benedikta XV. — čegar krstno ime je Jakob — se je praznoval (dne 25. julija) v Vatikanu z običajnim častitanjem. Po poklonstvu domačih, ožjih dvorjanov, je

sprejel papež kardinalski zbor v privatni knjižnični dvorani. Nagovor je imel kardinal-dekan Serafin Vannutelli. Papež se je nakratko zahvalil ter spregovoril posebič še z vsakim kardinalom. Židovski listi vedo tudi povedati, kaj je papež govoril. Seveda se naravnost izmišljujejo.

Angleška kraljica Aleksandra hoče prestopiti v katoliško Cerkev, tako vsaj se širijo govorice. Protestanti se silno trudijo, da bi preprečili ja v ni prestop.

Misijonska zveza katoliških ženâ in mladenk je poslala na bojišče že 100 vojnih oltarjev. Vsi ti oltarji in tornistri (8) pripadajo po vojski misijonarjem.

iz misijonske. — Voda St. Gabriel pri Dunaju je bilo poklicanih že 330 mladih bojevnikov v vojno službo. Noben izmed njih še ni padel.

Mašni telečnjak. Ker avto s kapelo ne more na vse vojaške postojanke, zlasti ne v hribe in v močvirnate kraje, ker so doesdanji

kovčegi z mašno pripravo tudi manj prikladni, so dali v Kolinu napraviti posebne mašne tornistre, ki so podobni vojaškim telečnjakom. Vse mašne in strežniške potrebščine so v njih tako zložene, da je ta priprava le malo obsežnejša kot navadni tornistri; vsa teža znaša pa samo 8 kg.

143 zvonov je darovala linška škofija za vojne namene.

V Nemčiji so nabrali za one prebivalce v Alzaciji in Lotaringiji, ki imajo vsled vojske veliko škodo, poldrug milijon mark. V Monakovem so pa izdelali za nemške begunce in prebivalce onih pokrajin, ki so bile poškodovane vsled svoječasnega ruskega vpada, 400 popolnih hišnih oprav. Vsak del oprave ima vtisnjeno podobo monakovskega Deteta (Münchener Kindl).

Pomožni škof dr. Waitz — na fronti. Predarlski škof dr. Waitz se je nedavno podal v spremstvu inomoškega profesorja A. Müllerja k svojim tirolskim in predarlskim rojakom na južnotirolsko mejo. Pri tej priliki je v bližini tonalskega bojišča blagoslovil vojaško pokopališče. Bil je veličasten prizor, ko je škof izvrševal sveto opravilo, dočim so v bližini pokale granate! Nagovori, ki jih je imel nadpastir do zvestih čuvarjev ob italijanski meji, so zelo blagodejno učinkovali.

Katoliški rokodelski pomočniki na bojišču. Glavni predsednik msgr. F. Schweitzer je poročal na skupščini predsednikov v Kolinu, da je tri četrtine vseh organiziranih rokodelskih pomočnikov na raznih bojiščih in da jih je doslej umrlo junaške smrti 4500. Izmed 10.000 dejanskih članov kolinske nadškofije se jih bojuje 6500; padlo jih je 650, 400 je bilo pa odlikovanih z železnim križcem in drugimi znamenji.

Avto s kapelo za vojne kurate. V nemški armadi jih imajo že osem. Divizijski župnik Šlatte se o njih prav povoljno izraža. Avto s kapelo pripelje vojnega duhovnika v naglici tudi v najdaljše postojanke, da se more vojaštvo udeležiti službe božje. Zelo pripravno je prirejen oltar, ki je tako zložen, da ga je mogoče v petih minutah prirediti za sv. mašo.

V Marijino Celje so se bili podali dunajski može tudi letos. Romanje je bilo določeno za dneve od 7. do 9. avgusta. Dunajski apostel P. Abel je bil izdal na može krasen oklic z naslovom: »Loži (framasonom) na kljub, pravici na korist, veri v varstvo!«

Ugovor. Izmed 90 italijanskih škofov jih je 60 vložilo ugovor pri Salandru zoper vojsko.

Španci so se izkazali. Ker je vsled vojnih nesreč takozvani Petrov novčič skoraj izostal, so poskrbeli škofje na španskem, da so ondotni verniki letos nekoliko več darovali za

sv. očeta in potrebe sv. katoliške Cerkve. Prostovoljne zbirke v ta namen so se prav lepo obnesle.

Po domovini.

Goriški nadškof dr. Fr. Sedej se je naselil začasno v Vipavi. Vztrajal je ves čas I. in II. goriške vojske v mestu Gorici. — Teden po sv. Jakobu so bili posvečeni goriški bogoslovci: Likar, Mulič, Rebek, Trdah, Zor in Pahor.

Demantni jubilej praznuje v Ljubljani bivajoči vpok. župnik iz lavantinske škofije, Mihael Korošec.

Mati objokana — tolaži jokajoče!

Zlato mašo obhajajo: Damijan Pavlič, župnik v Kostanjevici; Kozma Pavlič, župnik pri Sv. Križu pri Kostanjevici; Matija Kadunc, vpok. župnik v Žužemberku; Gregor Jakelj, vpok. župnik v Ljubljani.

Župnija Rajhenburg ob Savi je podeljena ondotnemu kaplanu č. g. Jožefu Tratnik.

Duhovske zadeve v ljubljanski škofiji. Premeščena sta v zavod sv. Stanislava za prefekta gg. kaplana Ivan Filipič iz Šmartnega pri Litiji in Maksimilijan Stanonik iz Kostanjevice. Na dosedanem mestu ostaneta gg.: Jo-

sip Klopčič, kaplan v Kamniku, in Ivan Borštnar, žup. upr. pri Sv. Lenartu. Premeščeni so gg.: Ignacij Omahen iz Semiča v Dobropolje, Anton Rovtar iz Sv. Križa pri Kostanjevici v Ribnico, Josip Markič iz Predvora v Naklo. Nameščeni so semeniški duhovniki: Ferdinand Prebil pri Sv. Križu pri Kostanjevici, Josip Stupica v šmartnem pri Litiji, Janez Vindišar v Semiču in gg. novomašniki: Frančišek Jaklič v Sostrem, Andrej Kajdiž v Smledniku in Jakob Štrekelj v Kostanjevici.

Petindvajsetletnico mašništva praznujejo: dr. Ferd. Čekal, stolni kanonik v Ljubljani; Franc Ferjančič, podvodja v duh. semenišču; župniki: Jan. Bartelme v Sp. Logu na Kočevskem, Mart. Nemanič v Brusnicah, Matija Novak na Radovici, Ant. Plajfar v Dražgošah, Ivan Piber v Gorjah, Franc Rajčević v Lučinah, Lud. Schiffrer v Žalini, Jan. Soukup v Stari Oslici, Janko Šiška v Šenčurju, Vaclav Vondrášek v Podbrezju, Ant. Žnidaršič v Štangi; redovnika: Franc Birk, misijonar sv. Vinc. Pav. v Ljubljani, in P. Kazimir Kosobud, žup. vikar nem. vit. reda v Črnomlju.

Krška škofija. Prestavljeni so bili čč. gg.: Tomaž Koraus, kaplan v Špitalu, v šmohor; Peter Domberger, kaplan v št. Vidu ob Glini, v Špital; Viljem Brožek, kaplan v št. Jakobu v Rožu, kot provizor v Gorje; Lovro Božič, kaplan pri Devici Mariji na jezeru; kot provizor v Apače; Alojzij Vauti, kaplan v Pliberku, kot provizor v Podljubelj, in Vinko Razgoršek, kaplan v Tinjah, kot provizor v Slovenji Šmihel. — Kot kaplani so bili nastavljeni čč. gg. semeniški duhovniki: Ebenberger Jožef na Solkovem, Gril Pavel v št. Jakobu v Rožu, Grollegger Jan. v Greifenburgu, Kuchling Ivan v Tinjah, Mlinar Anton v Škocijanu, Müller Ignacij v Nem. Plajberku, Muri Ignacij v Guštanju, Sadolšek Ivan v Pliberku, Thoman Kazimir v Meiselding, Unterluggauer Boštjan v št. Petru v Kačji dolini in Vornik Matevž pri Dev. Mariji na jezeru (Prevalje).

Nova sv. maša ob bojni črti. V Temnici na Goriškem je dne 1. avgusta daroval ondotni rojak č. g. Peter Pahor novo sv. mašo. Ni bilo navadnih zunanjih slovesnosti, ne lepega pritrkovanja zvonov, ne slovesnega pokanja topičev, saj je Temnica oddaljena komaj dve do tri ure od bojne črte. Dan je bil bolj miren. Grmenje topov se je skoro poleglo; le tupatam je padel kak šrapnel ali kaka granata na Martinščino nad Zagrajem, kar pa ni prav nič vznemirjalo tihe slovesnosti. Okoli polnoči pa do osme ure zjutraj je pa tako strašno bobnelo in grmelo, da se je daleč naokoli tresla zemlja.

Duhovne vaje za visokošolce in abituriente (dijaki, ki so končali osmo šolo) so bile

v zavodu sv. Stanislava v št. Vidu od 22. do 25. avgusta.

Tudi v Gorici so imeli porcijunkulo. Kljub bojni godbi se je bilo zbralo lepo število dobrih Goričanov in okoličanov, ki so prosili odpuščanja in milosti zase in za druge, ki so v bojnih vrstah. Ljudje so ob tej priliki tako rekoč pozabili, da so v bojni črti. Iskreno obenem pa veličanstveno se je vila iz src vseh zaupljiva pesem: »Ti, o Marija...«

Iz Ptuja. Naznanjam Vam, da se je pretečeni teden dogodil tukaj v Ptujtu sledeči slučaj: Več vojakov je bilo pozvanih v tukajšnje okrajno sodnijo, ker so bili obtoženi, da so pisali dr. Šusteršiču, da je on kriv vse te nesreče in da se nahaja njegovo življenje v nevarnosti. Vojaki so v sodniji izpovedali vse ter so odšli. Med potjo iz sodnije so se stopili med sabo ter vrgli enega vojaka v graben, tako da si je zlomil nogo in levo roko. Take neumnosti delajo! Kdaj se bodo ljudje spame-tovali.

Marijine družbe.

Blače na Zili. Komaj eno leto obstoji naša Marijina družba, ki šteje sedaj 33 udov, je že neusmiljena smrt pokosila eno izmed naših družbenic. V najboljših letih, komaj 20 let stara, je nas po kratki mučni bolezni — imela je vnetje možganov in legar — dne 20. julija zapustila Sp. Klepava hči, Marija Grafenauer, ki je bila pred kratkim izvoljena za prednico, in se preselila v boljšo večnost. Rajna je bila pridna in pokorna hči svojih staršev in tudi zgledno-ponižna, goreča in ljubezniva Marijina družbenica. Njen pogreb se je dne 27. julija slovesno vršil. V precejšnjem številu so namreč spremljale razven domače tudi Marijine družbe iz Melvič, Brde in Goričan rajno sestro k zadnjemu počitku. Tudi veliko ljudstva se je pograba udeležilo. Sprevod so vodili blaški in melviški gospod župnik in dva bogoslovca, J. Mošič in V. Brandstätter. Domača Marijina družba je lepo zapela dve pesmi, eno pri hiši, drugo na grobu, kjer se je potem v ganljivih besedah od rajne prednice poslovil domači gospod župnik kot družbeni vodnik.

Otalež. Za našo Marijino družbo je bil 23. julija žalostni, usodepolni dan, ko smo spremili k večnemu počitku v Cerknem prezasluznega č. g. V. Buča, bivšega kurata. Otaležu ter ustanovitelja Marijine družbe in raznih društev. Vedno se bomo spominjali njegovih dobrih del, ki jih je z veliko vnemo in požrtvovalnostjo izvrševal. Posebno pa mu družbeniki ohranimo hvaležen spomin, in Marijin vrtec, nad katerim je imel največje veselje in tolažbo v težki službi. Njegov duh

še živi med nami, ki bomo z božjo pomočjo se prizadevala tako živeti kakor nas je učil. Upamo, da je prejel zaslužen plačilo, ko je svoj poklic tako vestno in natančno izpolnjeval. Na svidenje nad zvezdami!

Št. Vid pri Planini. Tudi tukaj se vne-mamo za dobre stvari. Letos smo imele tri shode. Dvakrat smo imele procesijo v Marija-Zagorje, enkrat pa v Rajhenburg k novi cerkvi. Tam smo prosili za mir in konec voj-ske. Vsako leto na Malo Gospojnico imamo sprejem novih udov. Tako da šteje naša dek-liška družba nad 150 deklet. Večkrat imamo sveto mašo za Marijino družbo. Večkrat imamo tudi molitveno uro. Dne 23. do 24. febru-erja smo imeli sv. Rešnje Telo izpostavljeno, tedaj smo molile pred Najsvetejšim. Č. g. vo-ditelj imajo vsak mesec nauk za družbo, na-zadnje zborovanja, h katerim prav redno pri-hajamo. K mizi Gospodovi prihajamo vsako nedeljo, nekatere tudi vsak dan. Spravili smo denarja skupaj nad 120 K za oltarne šopke in dva prta. »Bogoljuba« ima več družbenic naročenega. Beremo ga zelo rade. Tako se naša Marijina družba prav dobro razvija. — Le grozna zguba je zadela našo šentvidsko faro ob smrti našega blažega duhovnega vo-ditelja Antona Ribarja. Velika žalost vlada med župljani, posebno med Marijino družbo, katero so skozi več let s tolikim veseljem in skrbjo vodili. Slovesno smo jih spremile na pokopališče ter se žalostno poslovile od nji-hovega groba. Vsak teden darujemo za raj-nega voditelja eno sv. obhajilo.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Res pod sve-totrojiškim zvonom ni mnogo mladine, o ka-teri bi lahko rekli: mladina je naše upanje, naša nada. Dasi pa ne štejemo na stotine fan-tov in deklet, o katerih bi lahko gojili najlepše nade, vendar imamo nekaj zlasti ženske mla-dine, na katero smemo biti ponosni. A ta se zbira okoli Marijine zastave. Tako je Ma-rijina družba pri nas šele zdaj, kar je bila drugod že pred desetletji, vir in počelo kr-ščanskega življenja, verske, a tudi narodne zavednosti, skratka vir in počelo vsega do-brega. — Ker dobro predstojništvo lahko ve-liko pripomore k napredku in razvitku druž-benemu na zunaj in na znotraj, zato se je iz-volilo, kakor velevajo družbena pravila, sle-deče predstojništvo: za prednico je bila iz-brana Terezija Rozman, za prvo pomočnico Antonija Jagrič, zn drugo Zofija Sampl, za svetovavko v trgu Sv. Trojica je bila imeno-vana Antonija Kos, za svetovavko v Gornji Senarski Josipina Škof, za svetovavko v Sp. Senarski Alojzija Ljubec, za svetovavko v Verjanah Barbara Markrat, za svetovavko v Oseku Ivana Mulec, za svetovavko v Spod-

njem Porčiču Terezija Breznik, za svetovavko v Gornjem Porčiču Marija Keuc. Vsak drugi mesec ima družba, kakor velevajo družbena pravila, svoj sestanek, na katerem se obrav-navajo družbene zadeve. Družba ima zdaj 200 članic, izmed teh jih je bilo letos nanovo sprejetih 15, in 3 kandidatkinje čakajo še spre-jema. Družba je naročena na 26 iztisov »Bo-goljuba«. Gotovo malo število v primeri s šte-vilom družbenic. Pa temu se ne bodemo ču-dili, ako pomislimo, da je bil »Bogoljub« v župniji Sv. Trojica v Slov. goricah pred do-brimi tremi leti skoraj da nepoznan.

SPOMINJAJTE SE UMLRILI!

Alojzija Jeruc, Hrastnik.
Terezija Železnik, Krsnivrh.
Alojzija Pavšič, Stara vas.
Marija Jordan, Čisti breg.
Neža Janko, Hrovaški brod.
Lucija Perko, Bučka.
Ana Leskovic, Škocijan.
Alojzija Rakar, Dobruška vas.
Katarina Bubnič, Starad v Istri.
Antonija Strojanešek, 30. julija, M. Nazaret
(umrla v bolnišnici v Gradcu).

Književnost.

»Krščanski vojak«. Splošno so naši vojaki na fronti, v strelskih jarkih in po bolnišnicah pogrešali molitvene knjižice, ki bi bila pri-ročna, majhna in prav v ta namen sestavljena. Temu nedostatku je odpomožgel deželni odbor kranjski, ki je dovolil 2000 K podpore, da se more oskrbeti tak molitvenik. Danes moremo že naznaniti, da je delo že dovršeno. Lepo, drobno, ročno knjižico je sestavil veččak prof. dr. Gregorij Pečjak. »Krščanski vojak« je molitvena knjižica, ki je po obliki zelo majhna, a po vsebini bogata, pravilno, jed-rnato, temeljito in praktično sestavljena tako, da si jo bodo zaželeli vsi naši slovenski vo-jaki. Hoteli jo bodo imeti tudi kot nekaj spom-in na vojsko. Vsled blagohotne podpore de-želnega odbora kranjskega je pač moč dati več tisoč izvodov zastoj. Prav bi bilo, če bi se vojni kurati takoj oglasili in sporočili, ko-liko izvodov bi potrebovali. Dobivala se bo knjižica tudi v Katoliški bukvarni za ceno okrog 30 vin., (zlata obreza in boljša vezava 50 vin. — je karmoč nizka, ker bukvarna ne bo iskala nobenega dobička).

Novi žepni Koledar za slovenske vojake za leto 1916. Slovenski vojaki, ki so odhajali na bojišče, so si srčno želeli kakega koledarja za leto 1915. Pravili so, da ga v strelskih jar-kih silno težko pogrešajo. Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru je torej dobro ustregla slovenskim vojakom, ko je oskrbela in izdala zanje poseben »Koledar za leto 1916«. Ta koledar pa ni pripraven samo za vojake, ampak bo tudi prav zanimiv, da, celo potreben za njihove domače. V koledarju je namreč cela vrsta praktičnih in času primernih člankov in spisov, katere bodo potrebovali vojaki in njihovi sorodniki doma. Vsebina koledarja obsega: Poštni tarif in določbe za vojno pošto; nato sledi članek »Sovražnik pod lastno streho«, ki svari vojake pred pijančevanjem; dalje je razložena organizacija naše vojske ter vojaške stopnje pri moštvu in pri častnikih. Posebno važne pa so te-le razprave: 1. Državne podpore za družine mobiliziranih. 2. Pokojnine za vdove in otroke v vojski padlih vojakov. 3. Podpore zaostalim padlim ali pogrešanim vojakov. 4. Kako je preskrbljeno za vojaške invalide in njihove družine. 5. Deželne komisije za oskrbovanje ranjenih vojakov. 6. Odlikovanja za moštvo. 7. Nekatera društva in zavodi, ki podpirajo družine mobiliziranih, ali pa invalide. 8. Kako se piše in pošilja denar vojnim ujetnikom. 9. Kam se je treba obrniti, ako hočeš o kakem vojaku kaj izvedeti. Posebno pa je ta koledar še priporočila vreden, ker ima ob koncu 9 raznih vzorcev, kako je treba delati prošnje za razne podpore in pokojnine. Ker je koledar namenjen za krščanske vojake, zato so koledarju pridejane razne molitve, ki so primerne za vojaka na bojišču, in lepa slika božjega Srca Jezusovega. Koledar ima 80 tiskanih strani in ob koncu je še zraven vezanega 18 listov praznega papirja za zapiske. Vezan je v močno platno. Stane pa 1 komad s poštnino vred 1 K, brez poštnine 10 vin. manj. Denar za koledar se naj pošlje naprej, in sicer najboljšje v znakah. Vojaki z bojišča pa naj pošljejo denar po vojnopoštni nakaznici, ker nimajo znak pri rokah. Slovenski vojaki! Sezite po svojem koledarju! Znanci in prijatelji! Naročite svojim vojakom ta koledar na bojišče, da jim bo krajši čas. Koledar se naroča pod naslovom: »Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta št. 5.«

Razno.

Čudno res. Kolikokrat slišimo, da vlada na Francoskem brezbožnost, da bo ta država postala takorekoč misijonsko ozemlje; od drugih strani pa čujemo zopet toliko lepega o cerkvenem življenju v Franciji, da se le čudimo temu nenavadnemu nasprotju. Na Francoskem imajo n. pr. najmočnejšo krščansko organizacijo železničarjev; šteje namreč 55.000 članov. Od 9. do 10. avgusta letos so imeli

železničarji po oddelkih v cerkvi Montmartre v Parizu nočno čiščenje. Udeležilo se je te izredne pobožnosti okrog 6000 železničarjev; čez dva tisoč pa je prejelo sv. obhajilo. Ne moremo si misliti, da bi taki možje pri volitvah oddali svoje glasove brezverskim kandidatom.

Brezbožneži izzivajo Boga in ga silijo, da kaznuje človeštvo. Seveda pri tem so udarjeni tudi nedolžni. A dejstvo je, da ravno radi hudobij ničvrednežev pride šiba božja. Naj navedemo samo malo dokazov! Neki časopis piše: »Malo dni pred strašnim potresom, ki je pred leti porušil Mesino, je neki mesinski časopis pisal, naj jim Bambino (Jezušček) pošlje v dar potres. In res, prišel je, in še kako strašan! — Pred kratkim časom je neki časopis v Barceloni prinesel sliko »Ecce homo« (Glejte človeka!), na kateri je imel Jezus glavo anarhista Ferrerja. — Na stenah marskega velikana »Titanika«, ki se je razbil ob ledeni gori in potopil, pa je bilo, kakor je pozneje prišlo v javnost, več bogokletnih izzivanj, v katerih so pozivali Boga, naj potopi ladjo, če more. — Strašna bogokletnost se je zgodila minulo leto (1914) Vernih duš dan v prodniškem oddelku r... bolnišnice. Zdravnik dr. G., ki je že pred več tedni zahteval, da se sveta razpela iz bolnišnice odpravijo, je zaklical, kazaje na križ: »Kaj je ta še vedno tukaj? Torej se tudi ve klanjate lesu?« Nato je zgrabil križ s podobo Kristusovo in ga besen vrgel skozi vrata v tretjo sobo. Malo nato je v kirurški oddelku popadel skodelico z mlekom in jo vrgel v eno izmed usmiljenih sester, nazivajoč jo s prav ostudnim priimkom. To je poročala v pismu ena izmed takrat navzočih porodnic. — Se je li potem čuditi nad strašno šibo božjo? Ali nas ne bo priganjala ljubezen do Boga, dajati mu zadošččenje s pobožnimi molitvami, pogostimi sv. obhajili in s pokoro?

Pismo z bojišča.

Naj Vam poročam, dragi mi v domovini, veselo novico, kajti v celem letu vojne je bila med najveselejšimi. Zgodaj zjutraj smo se odpeljali iz mesta Z..... nazaj v bojno črto. Krasno poletno jutro je bilo. Solnce je obsevalo z vsem sijajem poljske livade in bogata žitna polja. Brzo so bežali avtomobili in ob pol 6. smo bili že na cilju v mestu K.... Vse je bilo oživljeno in je z vso živahnostjo delovalo, vojaki, konji z vozovi, avtomobili so hiteli semintja. Ko smo dospeli k naši črti, mi tovariš pove, da imamo skupno službo božjo, v boju pač ne posebno pogost dogodek,

Brzo se pripravimo ter smo odkorakali, pa ne v cerkev, ampak na neki sadni vrt pod močna sadna drevesa. Bajno krasno, nekam skrivnostno je bilo v tem sadnem gaju. V krogu dreves, pod dvema košatima orehoma je stala mala sušilnica za sadje. Ob steni te sušilnice so postavili priprost, z zelenjem ozaljšan oltar. Spomnil sem se naših dedov, ki so nekdaj sredi mogočnih lipovih gajev opravljali svoje daritve. Tukaj so nas že čakali drugi tovariši s tremi gospodi vojaškimi duhovni, potem so pa prikorakali še oficirji z generalom na čelu. Ko smo bili zbrani na tihi trati, nam je povedal gospod nepričakovano veselo vest, da lahko vsak, kdor želi, pristopi k mizi Gospodovi. Dovoljeno je, da vseeno lahko pristopimo, akoravno smo že prej použili vsak svoj zajutrk. Najprej nam je gospod podelil vesoljno odvezo, potem se je pričela služba božja. Lepo je bilo čuti, ko je donelo lepo petje po planjavah, tudi godba je igrala kakor menda še nikoli v nobeni stolnici. Pa godci so bili posebne vrste. Po drevju so ptice pevale tako lepo, vmes se je pa čulo iz daljave drdranje vóz in mogočno pokanje topov. Bili so tako krasni trenutki, da je marsikateremu igrala solza v očeh. Med službo božjo je pa pričel vojaški duhovnik deliti sv. obhajilo. Prvi ga je prejel general, za njim oficirji in vojaki. Prostak poleg generala se je klanjal Kralju kraljev. Glasovi topov niso bili grozni, ampak veličastni. Daritev je bila že gotova, vendar smo še stali in zrlti nemi na mali oltar. Zapustili smo mirni, tajinstveni gaj in odšli nazaj vsak na svoje mesto, na novo delo z novimi upi. A spomin na to jutro je ostal vsakemu neizbrisen.

Pozdravljen bodi, sveti križ!

O sveti križ Kristusov, drévo življenja, zastava mogočna, ki k nebu vihra; o bodi pozdravljen, pri tebi začenja se pot, ki do sreče največje pelja.

Ti knjiga si zlata, iz tvoje vsebine se duša največje modrosti uči; In s čustvom nadzemskim nauk tvoj jo prešine, ti njena ljubezen, nje upanje si.

Ti greha hudobo najbolj predočuješ, duš vrednost po tebi ceniti se dá; ti božjo ljubezen glasno oznanuješ, ki vse, vse žrtvuje v rešenje sveta.

O daj, da človeštvo bi prav te spoznalo, si vtisnilo tvojo podobo v srcá; in zemljo bo solnce miru obsijalo, pregnalo oblake bolesti, gorjá.

Lojzika Rola.

Tihi mir.

V tihoto skrivno mirnega svetišča po dolgem času duša se mi vrača, k oltarju trudno se oko obrača, iskaje si miru in zavetišča.

Nikjer nikogar v tihem božjem hrami, le drobna lučka lahko vztrepetava, le tihi mir kot duh po cerkvi plava; nikdo tišine mistične ne drami.

Tak blažen mir notranje blage sreče je vladal tudi takrat v duši moji, ko ljubila Boga je le gorečo.

Pa vzeli tihi mir so svetni boji... a duša išče spet ga koprneče — le tu ga najde, Bog, — v ljubezni Tvoji!

Marija.

Slika Tvoja, o Marija...

Slika Tvoja, o Marija, dragocen zaklad mi je; in kedo bi pač ne ljubi slike svoje matere!

Če srce prepolno, bolno, se nikjer ne vpokoji, ko pogledam sliko Tvoje, se umiri, ozdravi.

Brez nehanja v sliko Tvojo, radó zrló bi okó; o daj, da bo Tebe samo nekdaj večno gledalo.

Lojzika Rola.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Neka žena za izpreobrnjenje svojega moža in svojega otroka. — Vojniki kurat E. vse ranjene in bolne v rez. bolnici v Gradcu. — Neki mladenič za stanovitnost. — Pijančevanju vdana oseba. — Dve družini. — Vsi našim molitvam priporočeni

ZAHVALE.

Zahvala presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za uslišano prošnjo M. M. — Zahvaljujem se presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za pomoč v bolezni. P. G. Zahvala naši ljubi Gospe presv. Srca in sv. Jožefu za sestrično ozdravljenje. — Marija Kunstelj Mariji Pomočnici na Rakovniku in sv. Antonu Pad. za zdravje in več uslišanih prošenj v stiskah in potrebah.

Kongregacija šolskih sester v Mariboru s tem javno izraža svojo obljubljeni zahvalo za premnoge milosti, ki jih ji je v preteklem šolskem letu podelil ljubi Bog po posebni priprošnji knezoškofa A. M. Slo m š e k a. Ko se je tekom lanskimi počitnic kazalo veliko ovir za šolsko leto, smo obljubile javno zahvalo v Slo m š e k o v o proslavo, če nam ljubi Bog po njegovi priprošnji podeli milost, da bomo mogle tudi v težkih vojnih časih delovati za vzgojo mladine. In res, četudi smo odstopile novo šolsko poslopje vojaškim namenom, smo vendar ob določenem času mogle otvoriti šolo na vseh oddelkih vzgojevališča ter poučevale tekom celega leta. S posebno hvaležnostjo še omenjamo, da je ljubi Bog podelil povsodi prav lepih uspehov, četudi smo morale radi pomanjkanja prostorov posebno na vadnici čas pouka za polovico okrajšati. Naravnost čudovito je pa, da ravno v preteklem šolskem letu v internatu in na naši šoli ni bilo nobene nalezljive bolezni, dasi je bilo vse zelo prenapolnjeno in nikakor ni bilo mogoče, dovolj ločiti razredov ter vnanjih in notranjih učenk. Za vse, vse bodi ljubemu Bogu in njegovemu zvestemu služabniku A. M. Slo m š e k u tisočera hvala! Ti pa, zvesti služabnik božji, prosí še tudi nadalje za našo kongregacijo, ki bode vedno hvaležno priznavala božjo pomoč ter z veseljem širila tudi tvojo proslavo.

Darovi.

Za »Dejanje sv. Detinstva« so poslali č. č. g. g.: Anton Hafner, kaplan v Žužemberku, (II. zbirka) 3 K; Val. Oblak, župnik v Kropi, 6 K; Franc Hiti, kaplan v Poljanah nad Škofjo Loko, 45 K; č. č. šolske sestre v Celju 5 K 25 vin.; župnijski urad Šmartno pri Litiji 23 K 20 vin.; župnijski urad v Mokronogu 10 K.

Za misijone iz Šmartna p. L. 2 K.

Za kruh sv. Antona od sv. Jakoba o. S. 2 K; Marija Stukelj, Semič, 2 K.

Za bosenski misijon: Beti Staudekar v Gradcu 20 K 40 vin.; Ana Novak istotam 10 K; iz Šmartna p. L. 1 K; Ivana Jereb 4 K.

Za armado sv. križa iz Laškega rovta v Bohinju 12 K 20 vin.; Alojzij Esih, Račica pri Zid. mostu, 12 K 10 vin.

Za naše vojake iz Laškega rovta 10 K; župni urad sv. Bolfenk v Slov. goricah 10 K.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda: Stopiče 45 K 96 vin.; iz zavoda sv. Stanislava v Št. Vidu 90 K 84 vin.; K. Kmet 40 vin.; Duplje 10 K; Dobropolje 5 K 46 vin.; Št. Rupert (Apostolski odsek) 27 K 70 vin.; Vinica 56 K 6 vin.; Kokra 2 K; Podlipa 10 K 80 vin.; Polica pri Višnji gori 55 K 66 vin.; Sv. Križ pri Litiji 58 K; Homec 46 K 50 vin.; Zagorje ob Savi 15 K; Radomlje 10 K; Brdo 56 K; Mavčiče 96 K (4 venci); Poljane 50 K; Ljubno 30 K; Kropa 10 K; Prečina 34 K 78 vin.; Reteče 37 K 40 vin. Škocjan pri Mokronogu 8 K 8 vin.; Zabnica 42 K; gospa A. Goričan zbrala 40 K 70 vin. (venec); Spodnja Idrija 15 K; Boh. Bela 6 K; neimenovan 4 K; Črni vrh nad Polh. Gradcem 21 K 36 vin.; Sodražica 5 K; Ustje 1 K 10 vin.; Dol pri Ljubljani 23 K; župni urad Begunje pri Cirknici 65 K 42 vin.

Darovi za bosenskega novomašnika.

Ga. M. Kurnik nabrala v Ljubljani: 1 dežnik, 1 les. kovčeg, 1 posteljno slamnico, 2 rjuhi za odejo, 3 odeje, 3 pernate zglavnike s 6 prevlakami, 3 p. nogavic, 2 zimski srajci, 5 letnih srajc, 6 spodnjih hlač, 2 jopiča, 12 žepnih rutic, 1 albo, dve podobi v okvirjih, 4 krtače za obl. in obuv., 1 ščetko za zobe, 1 globin, 4 mila, 1 glavnik, 1 p. copatov, 1 ogledalce, 1 škarje, 2 svetilki, 1 lavoar, 1 vrček, 6 p. nožev in vilic, mnogo kuhinjske posode, denarnico, rožnivenec, 1 lep križ, 1 črnilnik, 3 obrisače, 2 servijeti, 1 zavitek bonbonov, po 1 zavitek cikoriije, kave in čaja; 14 K 80 v. Vsem dobrotnikom, ki so to darovali, tisočera hvala in zahvala!

LISTNICA.

Popir za »Bogoljuba« je srečno došel iz tovarne. Torej je nevarnost, da bi »Bogoljub« ne mogel izhajati, do novega leta odstranjena. — Stavcev v tiskarni je malo, zato je mogoče, da se list časih malo zakasni.

družbe; h) udom družbe krščanskih družin; i) udom bratovščine za duše v vicah; j) tretjerednikom. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

12. Nedelja. Ime Marijino. V Avstriji dobe popolni odpustek vsi verniki, ki danes ali v osmini prejmejo svete zakramente, so pri sv. maši in molijo v namen sv. očeta.

13. Ponedeljek. Sv. Veronika. Popolni odpustek tretjerednikom.

14. Torek. Povišanje sv. križa. Popolni odpustek onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

17. Petek. Rane sv. Frančiška. Tretjerednikom popolni odpustek in vesoljna odveza.

18. Sobota. Sv. Jožef Kupertinski. Popolni odpustek tretjerednikom.

19. Nedelja. Mati božja sedem žalosti. Popolni odpustek udom bratovščine žalostne Matere božje in sploh vsem vernikom tolikrat, kolikorkrat po prejemu svetih zakramentov obiščejo bratovsko cerkev in molijo po namenu sv. očeta.

24. Petek. Sv. Pacifik. Popolni odpustek tretjerednikom.

26. Nedelja, zadnja v mescu. Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupaj molijo sv. rožni venec.

27. Ponedeljek. Sv. Elzearij. Popolni odpustek tretjerednikom.

29. Sreda. Sv. Mihael. Popolni odpustek: a) tretjerednikom; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) udom bratovščine za duše v vicah.

Moje upanje.

Fantič sem star šele osemnajst let,
že cesar me hoče v vojsko imet.
In spolnil bom njemu to službo zvestó,
Ker moja dolžnost mi veleva tako.

Ko mati podajo mi roko v slovo,
So zadnje besede: Naj Bog bo s Tebo!
Tako se poslavljam jaz fantič nerad,
Pa moram že v vojsko, čeprav sem še mlad.

Na prsih svetinja Marije visi
In roka pa sabljo krvavo vihti.
Pomoč pa edino mi vera dajè,
Saj mati Marija zavetje mi je.

Ko pridem na polje med bojni vihar,
Pred sabo zagledam sovražni naval.
Me krogla predere in mirno zaspim,
V naročju Marije se zopet zbudim.

I. Bizjak.

Ne toži!

Zakaj srce ti bridko joka,
Zakaj se v žalosti topi?
Saj veš, dobrotna božja roka
Le dobro za te dopusti.

Gospod ti pošlje križe, boje,
S tem kaže, da On ljubi te;
Glej, vleče te na srce svoje,
ki dom mirú in sreče je.

Tedaj za vselej se prepusti,
Njegovi le previdnosti,
vdano reci s srcem, z usti:
»Moj Bog, jaz hočem to, kar Ti.«

Lojzika Rola.

Misijon.

Hčerke iz dobrih rodbin, ki žutijo v sebi poklic za redovništvo in se hčejejo posvetiti vzgoji revnih otrok in misijonskemu delu v tu- in inozemstvu, se sprejmo v 633

samostan Srca Jezusovega

(Herz-Jesu-Kloster)

Dunaj XXI. Leopoldauerstrasse 123.

Zahtevajte

zastonj in poštine prosto moj glavni cenik s 4000 slikami ur, zlatnine in srebrnine, glasbil, predmetov iz usnja in jekla, potrebnih za gospodinjstvo in toaleto, orožja, municije itd.

Prva tovarna ur

Jan Konrad, c. in kr. dvor. ni založnik Brüx št. 1226 (Češko).

Nikelnaste Roskopf-ure K 3·90, 4·20, 5·—, Srebrne K 8·40, 9·50. — Nikelnaste budilke K 2·90. Budilke z dvojnimi zvoncem K 4·—.

Pošilja se po povzetju. — Nikak riziko!
Zamena je dovoljena ali denar nazaj!

Ravnokar je izšla

Družinska Pratika 1916

s podobo sv. Družine. — Cena izvodu 28 vin.

Dobiva se v vseh trgovinah po Slovenskem. **Zahtevajte jo povsod!**

Teга najboljšega in najcenejšega ljudskega koledarja ne sme manjkati v nobeni slovenski hiši.

SANATORIUM · EMONA
 ZA · NOTRANJE · IN · KIRURGIČNE · BOLEZNI.
 · PORODNIŠNICA.
 LJUBLJANA · KOMENSKEGA · ULICA · 4
 SEF · ZDRAVNIK · PRIMARJ · DR · FR · DERGANČ

500 K

1625

Vam plačam, ako Vaših kurjih očes, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi

Ria-Balsam. Cena lončku z jamstvenim pis-mom K 1.—, 3 lončki K 2·50. — **KEMENY, Kaschau (Kassa) I.**, poštni predal 12/102, Ogr.

Bogata zaloga 546

šivalnih strojev,
koles, pisalnih strojev

pri
Ivan Jax & sin
Ljubljana,
Dunajska cesta 17.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

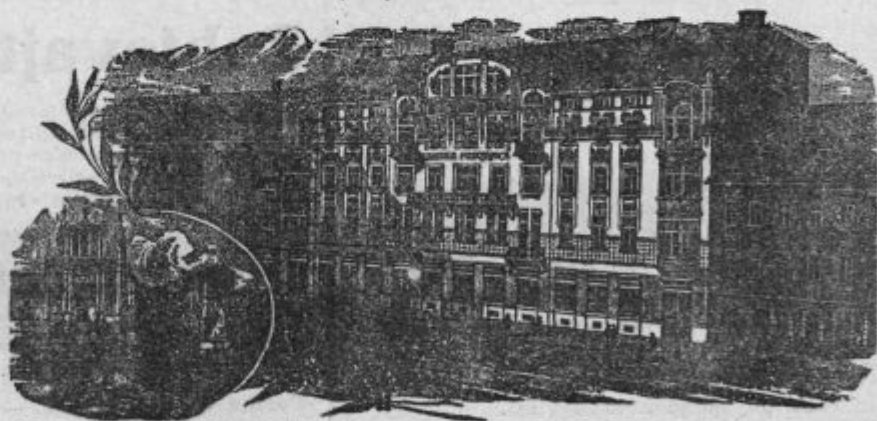
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadrugi-niki temveč tudi cela dežela Kranjska, in jih obrestuje po

4 3/4 %

brez kakega od-bitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih obresti 4·75 K na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1914 čez 22 mil. jonov K. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične polo-žnice brezpla. na razpolago.

Načelstvo.

Dnevnik:

„Slovenec“

stane po pošti prejeman:

Sobotna izdaja celoletno 7 kron.

celoletno	K 26.—
polletno	„ 13.—
četrletno	„ 6·50
mesečno	„ 2·20

KATOLISKA TISKARNA

V LJUBLJANI

sprejema v natisk vsakojake tiskovine od preproste do
= najfinejše izvršitve. =